

[Justitsministeren]

klageadgang, som den nye ordning indebærer, vil tvangsindlagte og tvangstilbageholdte patienter naturligvis fortsat være undergivet det tilsyn, som Folketinget i henhold til grundlovens § 71, stk. 7, udøver med behandlingen af administrativt frihedsberøvede personer.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale forslaget til det høje Tings velvillige behandling.

Mogens Elvensø (FP):

Som ordfører for forslagsstillerne fremsætter jeg hermed:

Forslag til lov om bureaukratbefriet nedrivningsret.

(Lovforslag nr. L 68).

Jeg henviser til lovtæksten og til de ledsagende bemærkninger.

Svend Jakobsen (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Omkostningstillæggets regulering, nyt pristal).

(Lovforslag nr. L 75).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige og hurtige behandling.

Leif Hermann (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af forbruget af chlorfluorcarboner (CFC). (Beslutningsforslag nr. B 9).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 5:

Forespørgsel til udenrigsministeren [om, hvilke oplysninger ministeren kan give om den udenrigspolitiske situation].

Af Ritt Bjerregaard (S), Engell (KF), Ebba Strange (SF), Ivar Hansen (V), Dohrmann (FP), Marianne Jelved (RV), Arne Melchior (CD) og Glønborg (KRF).

(Forespørgslen anmeldt 12/10 88).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets tilladelse dertil som givet. (Ophold). Den er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål til ministrene:**Spm. nr. S 63****1) Til miljøministeren af:****Margrete Auken (SF):**

»Kan ministeren afkræfte ethvert rygte om, at regeringen har planer om at skaffe staten indtægter ved at sælge ud af statsskovarealerne?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge Danmarks Naturfredningsforening påtænker regeringen at sælge ud af statsskovarealerne.

Margrete Auken (SF):

På Danmarks Naturfredningsforenings repræsentantskabsmøde den 8. oktober kom der lidt pludseligt et rygte frem om, at der var planer om at sælge ud af statens skovarealer. Det vakte bestyrtelse og forfærdelse blandt repræsentantskabets medlemmer, og vi diskuterede på mange måder, hvad der kunne gøres, men fandt alligevel ud af, at det bedste var at få ministeren til at love os, at det rygte var en and.

Det har ministeren heldigvis sagt til verdenspressen, men det ville være dejligt også at få sagt her i folketingssalen, at det skal vi sandelig ikke være bange for at nogen kunne finde på at gøre.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Til fru Margrete Auken vil jeg sige, at det jo heldigvis næsten altid eller i hvert fald ofte er sådan, at rygter ikke er sande, og i overensstemmelse hermed kan jeg sige, at det ikke er min agt at sælge skovarealer.

På finanslovsforslaget for 1989 er det forudsat, at der skal ske salg af statsaktiver for 700 mio. kr. Miljøministeriet skal naturligvis delta-

[Miljøministeren]

ge i realiseringen af regeringens politik på dette område, og jeg har derfor aftalt med finansministeren, at Miljøministeriet må bidrage med salg af statsaktiver. Det er foreløbig aftalt, at ministeriet forsøger at bidrage med salg af aktiver for et beløb af 60 mio. kr.

På grundlag af en gennemgang af Skov- og Naturstyrelsens aktiver, som jeg har bedt om, skal der udarbejdes de konkrete forslag til afhændelse af ejendomme m.v. Dette arbejde er endnu ikke tilendebragt.

Jeg vil gerne afslutningsvis sige, at gennemgangen af Skov- og Naturstyrelsens ejendomme ikke alene skal ses i relation til ønsket om realisering af aktiver i 1989, men også som et led i den tilpasning af virksomheden, som sker løbende, og som samtidig er besluttet intensivret, idet styrelsen har påbegyndt en dybtgående analyse af sin virksomhed.

Margrete Auken (SF):

Jeg vil gerne rette en uforbeholden tak til ministeren. Det var dejligt her at få bekræftet, at vi beholder vore skove som almindeligt folkeeje med den værdi, de har. I øvrigt vil jeg ikke holde en længere lovtale over skovene eller for den sags skyld over ministeren, men blot føje den lille note til, at det jo ikke var sikkert, at Miljøministeriet nødvendigvis skulle bidrage på dette område. Jeg er lidt overrasket over, at man tager det som en selvfølge, at miljøministeren skal finde noget at sælge ud af, også hvis der ikke er noget at sælge ud af. Men det lyder rimeligt, at man kan diskutere disse spørgsmål, så det er ikke det, jeg hverken på egne eller på partiets vegne siger nej til. Jeg vil altså blot anfægte den logik, som ministeren og Miljøministeriet har lagt til grund, for der er så mange andre steder, hvor Miljøministeriet lægger sig fladt i øjeblikket, og der er ingen grund til nødvendigvis at tage hele raden rundt. Men o.k., vi tager gerne del i debatten om, hvorvidt nogen af ejendommene med fordel kan sælges.

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Det er meget naturligt, når der står, at der skal ske salg af statsaktiver for 700 mio. kr., og vi ved, at der ligger en hel del aktiver i Skov- og Naturstyrelsens regi, i Miljøministeriets regi, at vi også undersøger, om nogle af de aktiver, vi har her, faktisk med sund fornuft kan bortsælges.

Den øvrige del af fru Margrete Aukens betragtninger om miljøministeren og de udspil, hun er kommet med, skal jeg ikke tage op her.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 83

2) Til *sundhedsministeren* af:

Carsten Andersen (SF):

»Vil ministeren oplyse, på hvilken måde ministeren agter at forpligte amtskommunerne og kommunerne til i deres distriktspsykiatriske tilbud at medtage psykologiske og sociale behandlingsmetoder?«

Skriftlig begrundelse

Ved oprettelsen af distriktspsykiatri rundt om i landet er der blevet stor forskel på, hvad behandlingstilbudet distriktspsykiatri indebærer. I nogle distriktspsykiatriske tilbud indgår en bred vifte af forskellige behandlingsformer. I andre distriktspsykiatriske behandlingstilbud – og det er nok de fleste – begrænser distriktspsykiatrien sig til lokal distribution af psyko-farmaka. Trods hensyn til amtskommuners og kommuners forskelligheder og hensynet til det lokale selvstyre er der behov for en nogenlunde ensartet definition af begrebet distriktspsykiatri.

Carsten Andersen (SF):

Af Sundhedsministeriets aktivitetsplan fra oktober 1988 fremgår det, at Sundhedsministeriet agter at indlede en temarunde og udarbejde et idékatalog om distriktspsykiatrien.

Det er væsentligt for den gruppe mennesker, som distriktspsykiatrien retter sig mod, at der bliver tale om et nogenlunde ensartet tilbud, ikke sådan at det skal være ens fra kommune til kommune og fra amt til amt, men sådan at distriktspsykiatrien har et nogenlunde ensartet indhold, sådan at den vil være i stand til at løse de problemer, den bliver sat over for. Derfor er det aktuelt, om sundhedsministeren vil tage et bredere behandlingstilbud med i overvejelserne ved udarbejdelsen af idékataloget.

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Det er fuldstændig rigtigt, som hr. Carsten Andersen siger, at vi i Sundhedsministeriet er

[Sundhedsministeren]

ved at tage initiativ til en planlægningsrunde om distriktspsykiatrien. Formålet er selvfølgelig at forsøge at fremskynde den positive udvikling, der er i gang i amtskommunerne, og fremskynde udviklingen i retning af bedre samarbejde mellem amtskommuner og kommuner i dette spørgsmål.

Men selvfølgelig har erfaringerne også vist, at der er forskel på de løsninger, man har valgt rundt omkring. Det kan skyldes lokale prioriteringer, men det kan også skyldes, at det er utrolig vanskeligt at give klare definitioner på begrebet distriktspsykiatri.

Jeg tror, det ville være forkert, hvis man som udgangspunkt for arbejdet satte, at man skulle finde en entydig definition af, hvad distriktspsykiatri er. Der er nogle principper, og der er nogle ordninger, man vil genfinde i de forskellige tilbud, men der vil selvfølgelig kunne være lokal forskel på vægtningen.

Det, der må være det helt afgørende, når vi taler om distriktspsykiatri, er, at der anlægges et helhedssyn i forhold til patienten. Det må være det helt grundlæggende i det arbejde, der skal udføres, at udgangspunktet tages i patienten og det helhedssyn, man bør anlægge på patienten. Derfor er det selvfølgelig så også nødvendigt, at der er tale om et tværfagligt samarbejde. Og der er da også en tendens til, at forskellige personalegrupper i højere grad inddrages i de tilbud, der gives i distriktspsykiatrien.

Oplæg fra Sundhedsministeriet vedrørende distriktspsykiatrien vil komme omkring årsskiftet, og det vil medtage de principper, jeg har nævnt her. Men det vil ikke være muligt – hvis jeg skal slutte af med at give et meget firkantet svar til hr. Carsten Andersen – og heller ikke være ønskværdigt at forpligte kommuner og amtskommuner til én bestemt måde at tilrettelægge distriktspsykiatrien på.

Carsten Andersen (SF):

Jeg skal takke sundhedsministeren for det klare svar. Der ligger fra min side ikke noget ønske om, at man centralt skal fastlægge en entydig definition på, hvad distriktspsykiatri er. Jeg er enig i, at det må være noget, som afhænger af lokale forhold. Der er forskel på, hvad distriktspsykiatrien vil være i Centralkøbenhavn, og hvad den vil være i Ringkøbing eller Nordjylland f.eks.

Jeg hilser med tilfredshed, at ministeren siger, at distriktspsykiatrien skal tage udgangspunkt i patientens situation, at den skal anlægge et helhedssyn, og at den skal være tværfaglig.

Jeg vil for god ordens skyld spørge ministeren, om der i dette katalog også vil ligge en opfordring til, at distriktspsykiatrien skal omfatte såvel det sociale område som det arbejdsmarkedsmæssige område, sådan at helhedssynet ikke kun kommer til at omfatte det sundhedsmæssige område, men også det sociale og arbejdsmarkedsmæssige.

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Jeg kan kun sige, at der vil blive taget hensyn til biologiske, psykologiske og sociale vilkår i det arbejde, der skal udføres vedrørende distriktspsykiatrien.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 84

3) Til *sundhedsministeren* af:

Carsten Andersen (SF):

»Vil ministeren oplyse, på hvilken måde ministeren agter at medtage kommunernes forpligtelse til at fremskaffe egnede boliger og opholdssteder til psykiatriske patienter i ministerens idékatalog vedrørende distriktspsykiatri?«

Skriftlig begrundelse

I forbindelse med oprettelsen af distriktspsykiatri rundt om i landet sker der en forholdsvis hurtigere udskrivning fra de psykiatriske hospitalsafdelinger. Denne hurtigere behandling har resulteret i, at en del patienter ikke har fået bragt orden i deres boligsmæssige forhold og praktisk taget udskrives til gaden.

Problemet er endvidere, at kommuner og amtskommuner ikke har oprettet det fornødne antal bokollektiver for psykisk kriseramte eller andre herbergslignende pensionater, forsorgshjem m.v., som kan modtage de hurtigt udskrevne psykiatriske patienter. Det er derfor nødvendigt, at ministeren medtager denne problemstilling i sit idékatalog.

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Lad mig lige for god ordens skyld gøre opmærksom på, at spørgsmålet lyder, om ministeren vil oplyse, på hvilken måde ministeren agter at medtage kommunernes forpligtelse til at fremskaffe egnede boliger og opholdssteder til psykiatriske patienter i ministerens idékatalog vedrørende distriktspsykiatri.

Det, jeg kan sige, er, at de emner, som spørgeren har nævnt her, vil indtage en central placering i det oplæg, som jeg nævned i den tidligere besvarelse vil komme omkring årsskiftet, idet det arbejde, der skal udføres i den distriktspsykiatriske indsats, netop er at få integreret patienterne i samfundet, og hvis det skal lykkes, skal der jo også være et forstærket samarbejde mellem kommuner og amtskommuner.

Men jeg kan sige ja til spørgsmålet om, at den række emner, som spørgeren har omtalt i sit spørgsmål, er medtaget i det arbejde, der er ved at blive tilrettelagt i Sundhedsministeriet.

Carsten Andersen (SF):

Jeg skal takke ministeren for svaret, men jeg vil gerne præcisere mit spørgsmål nærmere. Der har inden for den etablerede psykiatri været rejst kritik af udviklingen inden for distriktspsykiatri, hvor de etablerede hospitalsinstitutioner ligesom skubber den asylfunktion eller opholdsfunktion, som hospitalerne har haft over for en række patienter, over i distriktspsykiatrien. Det betyder for en lang række patienter, at de faktisk står uden opholdssted, og at de egentlig står uden den daglige støtte, som institutionerne hidtil har givet.

Derfor er det betydningsfuldt, at man i det distriktspsykiatriske arbejde også får lagt denne asyl- eller boligfunktion ind på en eller anden måde. Det er vigtigt, at det bliver gjort til en forpligtelse for kommunerne at tage det med i den distriktspsykiatriske planlægning.

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om hun vil overveje at præcisere eksistensen af denne problematik helt klart i sin idéplan for distriktspsykiatrien og gøre opmærksom på, at kommunerne har en særlig forpligtelse her.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 87

Formanden:

Det som nr. 4 på dagsordenen opførte spørgsmål nr. S 87 af Poulsgaard (FP) til undervisnings- og forskningsministeren udgår til skriftlig besvarelse, idet jeg ikke ser spørgeren.

Spm. nr. S 93

5) Til undervisnings- og forskningsministeren af:

Hjortnæs (S):

»Overvejer regeringen at nedlægge Århus Tandlægehøjskole og flytte skolens aktiviteter til København?«

Skriftlig begrundelse

Så er der igen rygter fremme om, at tandlægehøjskolen i Århus skal nedlægges, og at tandlægeuddannelserne og forskningen i tandsygdomme skal samles på højskolen i København.

Er der ikke hold i rygterne, bør de hurtigst muligt aflives.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan oplyse, at jeg har nedsat et udvalg vedrørende sundhedsuddannelserne, som skal kulegrave sundhedsuddannelsesområdet med henblik på at finde 6 mio. kr. i 1989, stigende til 25 mio. kr. i 1993.

I kommissoriet, som er meget langt, kan man læse, at udvalget skal inddrage bl.a. spørgsmålet om behovet for tandlæger og læger, spørgsmålet om, hvilke forskningsmiljøer og -områder der under alle omstændigheder bør bevares, sammenhængen mellem de pågældende institutioners virksomhed og sundhedsvæsenet, herunder forebyggelsesindsatsen, og de bygningsmæssige muligheder for eventuelle sammenlægninger.

Det følger også af kommissoriet, at udvalget meget snart skal være færdigt med sit arbejde. Jeg har udsat fristen til den 15. november, og det siger sig selv, at jeg først kan tage stilling til indstillingen, når den foreligger, og det gør den ikke i øjeblikket.

Hjortnæs (S):

Selvfølgelig er jeg bekendt med, at et udvalg for tiden overvejer besparelser inden for sund-

[Hjortnæs]

hedsuddannelserne, og derfor kan jeg heller ikke sige, at ministerens svar her i dag overrasker mig. Tværtimod er det jo helt traditionelt: Man afventer udvalgets indstilling.

Når jeg alligevel havde håbet på et andet svar, skyldes det, at jeg ved – og ministeren ved – at et sådant udvalg følger visse retningslinjer. Det er jo ikke sådan, at man bare har taget hørevarer og skyklapper på; man registrerer, hvad der rent faktisk foregår.

Hvis udvalget har en viden om, at der ikke er politisk grundlag for at foreslå tandlægehøjskolen i Århus nedlagt, vil et sådant forslag naturligvis heller ikke komme til at fremgå af den indstilling, udvalget til sin tid kommer med. Udvalget må så interessere sig for andre muligheder, hvis disse foreligger.

Deler ministeren derfor min opfattelse, at der ikke kan blive tale om at lukke eller flytte tandlægehøjskolen i Århus, kan ministeren lige så godt give den melding i dag. Det skylder ministeren udvalget, og det vel i særlig grad nu, hvor den offentlige polemik mellem de to tandlægehøjskoler har fået det indhold, den har, hvis der alligevel ikke er realiteter i rygterne om, at tandlægehøjskolen i Århus skal lukkes.

Derfor vil jeg bede ministeren om en klar melding.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg mener tværtimod, jeg skylder udvalget ikke at give en sådan melding, og hvis nogen, som er valgt på Fyn, skulle ønske at stille spørgsmål om det, kan jeg med det samme oplyse, at jeg heller ikke agter at afgive nogen melding om, hvorvidt jeg på forhånd vil nedlægge veto mod at nedlægge noget som helst på Fyn. Dette være sagt bare for måske at begrænse antallet af spørgsmål her i Tinget.

Hjortnæs (S):

Jeg agter nu at udnytte forretningsordenens muligheder for at stille spørgsmål, og det håber jeg ikke ministeren har noget imod.

Jeg forstår, at ministeren ikke vil give en klar melding, og det medfører så, at uroen vil fortsætte, og at utrygheden vil brede sig. Det beklager jeg, men det kan jeg jo ikke gøre noget ved.

Men må jeg så spørge ministeren om følgende: Kan ministeren bekræfte, at det er 70.000 kr. dyrere at uddanne en tandlæge i Køben-

havn end i Århus? Kan ministeren bekræfte, at tandlægehøjskolen i København har ansøgt om 12 mio. kr. ekstra pr. år til at drive skolen for? Kan ministeren bekræfte, at uddannelserne til tandlæge, tandplejer og klinikassistent i Århus er strukturerede, fremtidsorienterede og fleksible, og at klinikkerne ved tandlægehøjskolen i Århus er nyudrustede og helt moderne? Og endelig: Kan ministeren bekræfte, at tandlægehøjskolen i Århus har været banebrydende inden for det, der betegnes »indtægtsdækket virksomhed«, at man har formået at udbygge et tæt samarbejde med det private erhvervsliv og med andre uddannelser, og at man er foran med hensyn til dataformidlet undervisning, systemeksport og internationalt samarbejde?

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Eftersom det drejer sig om et spareudvalg, hvis opgave er at sikre danske borgere den samme sundhedsmæssige betjening for nogle færre penge, vil spørgsmålet om enhedsomkostninger – altså hvad det koster at uddanne en tandlæge i Århus, sammenlignet med, hvad det koster i København – naturligvis være særdeles relevante. Jeg har ligesom spørgeren modtaget disse oplysninger. Jeg har dog endnu ikke hørt, hvad man siger til dem i København og Århus – det kan være, man dér har nogle andre beregninger – men jeg kan forsikre spørgeren, at vi i allerhøjeste grad, når vi skal tage stilling til udvalgets rapport, vil inddrage også den slags hensyn. Det gælder også spørgsmålet om evne til indtjening, for jeg tør godt allerede nu udtale en vis anerkendelse af den evne til at tjene penge, som Århus Tandlægehøjskole har vist.

Hjortnæs (S):

Nu faldt der alligevel nogle venlige ord om tandlægehøjskolen i Århus. Ministeren lader skinne igennem, at han godt ved, at tandlægehøjskolen i Århus er en meget dynamisk og på flere områder usædvanlig aktiv undervisningsinstitution. Hvorfor vil ministeren så ikke drage den naturlige konklusion, at man selvfølgelig ikke nedlægger en sådan undervisningsinstitution?

Vel, jeg må se i øjnene, at jeg ikke kan få ministeren til at sige det. Lad mig derfor afslutningsvis spørge ministeren, hvad han vil bruge udvalgets rapport til, når den foreligger. Vil

[Hjortnæs]

han forhandle? I givet fald med hvem? Hvilken procedure vil blive fulgt? Hvilke tidsrammer opererer ministeren med? Det kan jeg forhåbentlig få svar på.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan love spørgeren, at jeg, samme aften jeg modtager rapporten, vil tage den med i seng og læse den, før jeg slukker lampen, og næste morgen vil jeg møde op i ministeriet med klarhjernede forslag til, hvordan man nu skal gribe den sag an.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 94

6) Til *undervisnings- og forskningsministeren* af:

Hjortnæs (S):

»Hvormed vil ministeren begrunde ministeriets planer om at nedlægge Århus Børnehaveseminarium og flytte et uddannelsesspor til Kolding Børnehaveseminarium?«

Skriftlig begrundelse

Realiseres Undervisnings- og Forskningsministeriets plan om at udtynde børnehavepædagoguddannelsen i Århus Amt, vil det næppe kunne begrundes med henvisning til de faktiske kendsgerninger om udbud, efterspørgsel og behov.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan oplyse, at Århus Børnehaveseminarium har det laveste antal førstprioritetsansøgere målt over årene 1981–1988 og i forhold til andre børnehav- og fritidspædagogseminarier i landet – bortset fra det storkøbenhavnske område og Nykøbing Falster, hvor søgningen er endnu dårligere.

Der er en høj dækning af institutionspladser for de 3–6-årige i Århus. Børnehavepædagoguddannelsens væsentligste målgruppe er jo institutionerne i Århusområdet. Derimod foregår der en stadig udbygning af institutioner for de 0–3-årige og de mindre skolebørn, og hertil er jo især socialpædagoguddannelsen og fritidspædagoguddannelsen egnet.

Det er oplyst – i øvrigt fra den socialdemokratiske byrådsgruppe i Århus – at det hidtil har været problemfrit at skaffe pædagoger i byen. Det tror jeg hænger sammen med, at antallet af ledige og ledighedsberørte pædagoger i amtet og især i kommunen er markant større end i resten af landet. A-kassen meddeler pr. 18. august 1988, at der er 121 fuldt ledige i amtet, heraf 68 i kommunen, og 1.381 delvis ledige, heraf 903 i kommunen.

Jeg har derfor ikke store betænkeligheder ved at flytte et spor til Kolding Børnehaveseminarium, også for at vi derved kan øge uddannelsesmulighederne uden for universitetsbyerne, som i forvejen har så meget.

Hjortnæs (S):

Ministeren slynger om sig med nogle tal, og det skal vel opfattes på den måde, at ministeren hermed mener, at der er argumentation for, at man flytter et uddannelsesspor.

Men uanset hvordan man nu gør disse tal op, om man sætter antallet af uddannelsespladser i forhold til antallet af 0–6-årige, i forhold til antallet af 3–6-årige eller i forhold til antallet af institutionspladser, så ligger Århus Amt klart i bunden, og hvis man foretager den operation, som Undervisningsministeriet lægger op til, nemlig at nedlægge 2 uddannelsesspor på børneforsorgsuddannelsesområdet, bliver denne situation meget forværret.

Derfor forekommer det mig, at der ikke er sagligt belæg for at nedlægge 2 uddannelsesspor på børneforsorgspædagoguddannelsen i Århus, og ministeren har ikke med de tal, han er fremkommet med her i dag, kunnet overbevise i hvert fald mig om det saglige i en sådan disposition.

Jeg har ikke megen tiltro til, at jeg kommer så forfærdelig meget videre ved at diskutere tal med ministeren, men da jeg forstår, at det, ministeren primært er optaget af, er at finde en besparelse, vil jeg spørge ministeren, om han er bekendt med det forslag, som amtsborgmester Ib Frederiksen er fremkommet med, og hvorefter Århus Børnehaveseminarium kan flyttes sammen med Århus Lærerseminarium i samme bygningskompleks, og hvorved der efter amtsborgmesterens opfattelse kan spares 3,3 mio. kr. Dermed har ministeren jo næsten den besparelse hjemme, som han – kan jeg forstå – lægger så megen vægt på. Hvad siger ministeren til dette forslag?

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil naturligvis undersøge dette forslag nærmere, og jeg kan love, at det vil indgå i vurderingen. Jeg synes nu ikke, at det nørrejske seminarieudvalg har løst sin opgave helt tilfredsstillende, idet man stort set sagde, at man ikke ville have nedlagt seminarier i området, og derfor er jeg ekstra interesseret, når det gælder det nørrejske område, i at inddrage også forslag som det, der er kommet fra Ib Frederiksen.

Men hvad angår det første, spørgeren nævnte, synes jeg faktisk, at han ikke var helt rimelig. Jeg gav en ret klar begrundelse for, hvorfor det lige netop var Århus Børnehaveseminarium, der skulle nedlægges, og hvorfor sporene med sindsro kunne flyttes til andre seminarier, nemlig at der i Århus er en usædvanlig stor arbejdsløshed blandt pædagoger og lige netop blandt den type pædagoger, som et børnehaveseminarium uddanner. Jeg påpegede også den overordentlig store dækning, man har lige netop med børnehavesteder, hvorimod situationen måske havde været anderledes, hvis det havde været de 0-2-årige eller fritidspædagogerne, der havde været tale om. Jeg synes derfor faktisk, jeg gav et par rigtig gode grunde, men jeg vil også gerne nævne den sidste grund, nemlig at vi ikke skal koncentrere alting i de store universitetsbyer her i landet. Det tror jeg at de mennesker, der er valgt i Frederikshavn og i Kolding og Ribe osv., vil give mig ganske ret i. Jeg ser netop repræsentanter for disse lokaliteter omkring mig.

Hjortnæs (S):

Nu skal vi ikke tage den diskussion her i dag, om det er godt eller ikke godt at have unge mennesker under uddannelse samlet nogenlunde det samme sted. Der kan ligge megen inspiration i det, men lad nu den del af problematikken ligge.

Det, ministeren gerne vil, er at diskutere tal. Jamen de tal, jeg redegjorde for, er de korrekte tal: Århus Amt ligger i bunden, og det ved ministeren godt. Derfor vil ministeren gerne diskutere nogle andre tal: arbejdsløshedstal. Men der er altså også arbejdsløse børneforsorgspædagoger i Vejle Amt – måske ikke så mange, men de er der – og derfor er situationen vel den – hvis ministeren stadig væk mener, at man uddanner til arbejdsløshed – at man altså flytter

disse arbejdsløse fra Århus Amt til Vejle Amt. Hvad nytte gør det?

Situationen er imidlertid den, at Århus Kommune har indgået et forlig om ventelister. Der vil altså blive brug for 600-800 flere børneforsorgspædagoger i Århus inden for de kommende år, og dermed er der altså for øjeblikket netop på det område i Århus Amt en kolossal gang i tingene, og efterspørgslen efter børneforsorgspædagoger vil vokse. Derfor mener jeg ikke, at ministeren sagligt har ret i sin argumentation; der er ikke belæg for at træffe den disposition, der her lægges op til.

Jeg opfatter da også ministerens appel til andre medlemmer her i salen, der kommer fra andre egne, som et klart udtryk for, at ministeren tager rent lokalpolitiske hensyn, og det er jo rart at få det præciseret. Det kunne jo være, at der er personer nær ministeren i den regering, han sidder i, der så vil være opmærksomme på, at dette her altså ikke handler om saglighed, men om lokalpolitik.

Men jeg skal slutte dette her af med følgende spørgsmål til ministeren: Hvad sker der så nu på dette område? Hvordan vil beslutningsproceduren i forbindelse med det spørgsmål komme til at forløbe fra nu af, og indtil den endelige beslutning er truffet, og hvem eller hvilke organer vil blive inddraget, inden den endelige beslutning skal træffes?

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Nu da jeg har fået indstillingerne fra de tre regionale udvalg, vil jeg foretage politiske sonderinger og derefter overveje, hvad jeg vil indstille til regeringen at vi fremlægger for Folketinget.

Det drejer sig om at spare husleje og at spare administration og måske også en rektorløn hist og her. Det er det, der er formålet, og samtidig vil vi gerne gøre uddannelserne bedre ved, at der bliver lidt flere valgmuligheder. Det kan gøres på to måder, enten ved, at vi samler alting i de store byer, der har det hele i forvejen, eller ved, at vi i vores politik gør et bevidst forsøg på at fordele tingene lidt bedre. Det er det sidste, jeg har gjort i mit oplæg, og jeg tror, det samme vil præge det, som regeringen vil komme med til Folketinget.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 95

7) Til kulturministeren af:

Hjortnæs (S):

»Hvilke løsningsmuligheder kan ministeren anvise på de alvorlige økonomiske problemer, som nu truer med at tage livet af Købstadsmuseet Den Gamle By i Århus?«

Skriftlig begrundelse

Den Gamle By i Århus er en fondsejet institution, men uden fondskapital i ryggen. Museet har også en del udgifter, som andre tilsvarende museer ikke har.

I mange år drev man et museum uden væsentlige egenindtægter. I dag udgør entréindtægten ca. 3 mio. kr., og de samlede egenindtægter var på knap 5 mio. kr. i 1987. Der er ikke grund til at tro, at egenindtægten kan øges i den nærmeste fremtid.

Museets muligheder for at klare sig uden nedslidninger og serviceforringelser står og falder derfor med de offentlige tilskud.

Når henses til museets særlige turistattraktive værdi, er det af væsentlig betydning, at museet kan fastholde og udbygge sit aktivitetsniveau.

Hjortnæs (S):

Kulturministeren har skrevet i en avis, at der kun er begrænsede muligheder for at øge bevillingerne til kulturinstitutionerne, og at aktiviteterne må afpasses herefter.

Det er selvfølgelig et standpunkt, men der er vist heller ikke nogen, der har bedt ministeren om at øge bevillingerne til Den Gamle By. Ønsket er såmænd begrænset til at få fastholdt værdien af det nugældende tilskud. Det burde faktisk ikke være et urimeligt forlangende, og det burde ikke være umuligt at opfylde.

Set med de samfundsøkonomiske briller og set med de meget mørke valutabriller er Den Gamle By jo en god forretning, som man snare bør investere i end skære ned på. Jeg håber derfor meget, at ministeren har et positivt og konstruktivt svar til Den Gamle By i dag.

Kulturministeren (Ole Vig Jensen):

Nu vil jeg foreløbig svare spørgeren, og indledningsvis kan det være naturligt at få præciseret, at Den Gamle Bys bevillingsmæssige sta-

tus er den, at museet fra staten modtager et årligt tilskud til driften, et tilskud, hvis størrelse naturligvis fastsættes på de årlige finanslove.

Hermed har museet samme stilling som f.eks. Det Danske Kunstindustrimuseum og De Danske Kongers Samling på Rosenborg. Som disse museer og i øvrigt en meget stor del af landets andre museer er Den Gamle By en selvejende institution, hvis drift hviler på egne indtægter og tilskud fra kommunale myndigheder.

Specielt for Den Gamle By er der den ordning, at staten og Århus Kommune hver dækker halvdelen af museets driftsudgifter efter fradrag af egne indtægter, og Den Gamle By har gennem årene fået sine bevillinger reguleret på samme måde som andre tilskudsinstitutioner under Kulturministeriet på baggrund af de udmeldte bevillingsrammer fra Finansministeriet.

Så sent som ved museumslovens revision i 1984 fik Den Gamle By endog en ekstraordinær forhøjelse af det statslige tilskud på 220.000 kr. årligt. Ved fastsættelse af museets tilskud for 1989 har museet fået samme behandling som andre tilskudsinstitutioner. Som følge af de i regeringen besluttede generelle besparelser på de statslige budgetter for 1989 har det således også været nødvendigt at reducere statstilskuddet til Den Gamle By med 3 pct., svarende til en reduktion på ca. 80.000 kr.

Jeg har imidlertid svært ved at forstå, at netop denne reduktion ud af et budget på ca. 10 mio. kr. skulle kunne få så alvorlige konsekvenser for museet, at der er tale om en trussel på livet, som anført i spørgsmålet.

Den Gamle By må som alle andre offentlige institutioner i disse år indstille sig på, som jeg har sagt tidligere, at bevillingsforøgelserne er begrænsede, og at aktiviteten må afpasses herefter.

Når man i begrundelsen for spørgsmålet specielt fremhæver museets turistattraktive værdi, så er jeg ganske enig heri, og spørgeren vil vide, at jeg nu har indbudt Erik Kjersgaard – og med ham gerne hans bestyrelse – til et møde i Kulturministeriet til en drøftelse af problemerne.

Hjortnæs (S):

Jeg fik desværre ikke det positive og konstruktive svar, som jeg efterlyste, og det beklager jeg.

Hvad handler dette egentlig om, hr. minister, sådan dybest set?

[Hjortnæs]

Det handler om et internationalt kendt og anerkendt museum, et museum, der har mere end 100.000 flere besøgende end Frilandsmuseet i Lyngby, men som alligevel modtager 7,5 mio. kr. mindre fra staten end Frilandsmuseet. Kan der overhovedet gives en fornuftig begrundelse for en sådan forskel? Kan der gives en fornuftig begrundelse for, at borgerne i Århus skal give 2,5 mio. kr. til driften af Købstadsmuseet Den Gamle By, mens borgerne i Lyngby, i Københavns Amt og i hovedstaden ikke skal give så meget som én krone til Frilandsmuseet ud over det, der ligger i det meget begrænsede statstilskud?

Derfor er situationen den, at museet i forvejen kører med et meget stramt budget. Så siger ministeren, at museet som en selvejende institution og et privatejet museum har været lidt bedre stillet de tidligere år, og at man derfor vil prøve at rette lidt op på denne situation i år, men det er jo en meget ringe trøst, at der har været en lidt bedre situation i tidligere år. Det er, som om ministeren synes, det er rimeligt at fastholde den ulighed, der er med hensyn til at drive museer i Danmark i dag, og han har altså ikke noget konkret bud på – ikke engang, synes jeg, en fremstrakt hånd – hvordan man løser dette uacceptable ulighedsproblem, som der reelt er tale om her. Jeg må endnu en gang appellere til ministeren om at se alvorligt på disse ting og alvorligt overveje en konstruktiv og positiv løsning på problemet.

Kulturministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg kan helt bekræfte spørgerens opfattelse af Den Gamle By som et anerkendt, endda også internationalt anerkendt, museum. Jeg har oven i købet selv haft den fornøjelse i sommerens løb at besøge museet og gå rundt i Den Gamle By, og jeg har ganske samme opfattelse.

Når man imidlertid ønsker at sammenligne museet med Frilandsmuseet, som jo er en statsinstitution og en del af Nationalmuseet, vil jeg gøre opmærksom på, at netop dette museum er fritaget for at tegne forsikringer – og det kan være en fordel – idet man er omfattet af statens selvforsikringsordning. Men – og det ved spørgeren givetvis – samtidig har dette museum som statsinstitution dispositionsbegrænsninger, som tilskudsinstitutionerne ikke har. Således går entréindtægten fra Frilandsmuseet direkte i statskassen og kan ikke anvendes af mu-

seet, mens Den Gamle By frit kan disponere over sine indtægter, og de bliver jo ikke mindre af, at netop Den Gamle By har et bemærkelsesværdigt og flot besøgstal – det kan jeg roligt sige.

Det, som spørgeren interesserer sig for i øvrigt, er det, han kalder ulighedsproblemet. Om han tænker på uligheden mellem land og by, mellem Jylland og København eller mellem Århus og København, ved jeg ikke. Men jeg vil sige, at netop fordi vi står over for en revision af museumsloven, er det et spørgsmål, jeg også vil interessere mig for, og jeg har i øvrigt indkaldt til en konference, hvor museumsfolket, herunder også repræsentanter for Den Gamle By, selv får lejlighed til at udtrykke deres holdninger og meninger. Jeg synes, det er væsentligt, at vi også får diskuteret den side af sagen, som spørgeren her har nævnt, nemlig at der måske er et ulighedsproblem.

Hjortnæs (S):

Jeg fik ikke helt det svar, som jeg havde håbet, og dog var der vist en udstrakt hånd i det, ministeren sagde her til sidst.

Jeg har en vis forståelse for, at ministeren vil vente med at tage endelig stilling til, hvordan man skal løse dette problem, til museumsloven kommer til endelig revision her i Folketinget, men er ministeren ikke enig med mig i, at så er det i hvert fald vigtigt, at man holder den nuværende tilstand flydende, sådan at der ikke bliver tale om reelle nedskæringer? Man skal jo i gang med en meget uhyggelig tilpasning på museet Den Gamle By, hvis man skal få budgetenderne til at nå sammen. Er det ikke vigtigt, at vi finder en foreløbig løsning for museet, indtil vi kan tage endelig stilling til, hvordan de afgørende problemer, herunder ulighedsproblemet, kan blive løst, forhåbentlig i forbindelse med den endelige revision af museumsloven?

Derfor vil jeg godt lige til slut spørge ministeren: Vil ministeren ikke positivt overveje at holde museet fornuftigt i gang, således at vi ikke slår noget i stykker, inden vi kan finde en endelig løsning på problemet?

Kulturministeren (Ole Vig Jensen):

Jo, i den forstand, at jeg slet ikke kan forestille mig, at museet ikke kan holdes fornuftigt i gang. Men jeg er selvfølgelig helt opmærksom på, at Den Gamle By har nogle økonomiske

[Kulturministeren]

problemer, problemer, som i øvrigt også er kendt i andre institutioner, og lige så vel som vi har drøftet sådanne anliggender med andre institutioner, vil vi som sagt også gerne drøfte dem med Den Gamle By, når der kommer en henvendelse til Kulturministeriet i løbet af et stykke tid.

Institutionerne må naturligvis indstille sig på de økonomiske vilkår, som er herskende her og nu, og man må sige, at Den Gamle By ikke på nogen måde er udsat for mere barske besparelser end andre institutioner, men jeg gentager mit tilsagn om at ville drøfte sagen med rette vedkommende.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Formanden:**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige besvarelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Jette Pors: spm. nr. S 2

Pelle Voigt: spm. nr. S 3-5

Per Stig Møller: spm. nr. S 6

Nør Christensen: spm. nr. S 8, 9 og 44-46

Jens Thoft: spm. nr. S 10 og 32

Qvist Jørgensen: spm. nr. S 11

Steenholdt: spm. nr. S 15 og 16

Birthe Hansen: spm. nr. S 18 og 25

Poulsgaard: spm. nr. S 19

Tommy Dinesen: spm. nr. S 23 og 24

Tove Niemann: spm. nr. S 26

Lone Møller: spm. nr. S 27

Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 28 og 29

Taanquist: spm. nr. S 31

Kirsten Jacobsen: spm. nr. S 33

Pernille Sams: spm. nr. S 34 og 60

Erling Christensen: spm. nr. S 35 og 37

Rahbæk Møller: spm. nr. S 36

Leif Hermann: spm. nr. S 38 og 61

Lis Noer Holmberg: spm. nr. S 39

Kaj Poulsen: spm. nr. S 41 og 58

Stillinger: spm. nr. S 51, 55, 56 og 73

Klaus Hækkerup: spm. nr. S 52, 53 og 57

Glistrup: spm. nr. S 54

Helge Mortensen: spm. nr. S 59

Fischer: spm. nr. S 71

Riishøj: spm. nr. S 72

Margrete Auken: spm. nr. S 76

Spm. nr. S 2

Til *sundhedsministeren* (4/10 88) af:

Jette Pors (CD):

»Vil ministeren oplyse, hvilke forholdsregler ministeren nu agter at tage i Grønland for at beskytte udsendte danske lægers arbejdsvilkår?«

Begrundelse

Baggrunden er den akutte og meget alvorlige situation, som Grønlands Radio refererede til den 26. september 1988. Det forlød, at samtlige danske læger enkeltvis ser sig nødsaget til at opsige deres stillinger i Grønland – med det resultat, at 50.000 indbyggere i Grønland står uden lægehjælp fra 1. januar 1989.

Svar (11/10 88):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

I Grønland er der i dag i alt normeret 64 lægestillinger. 56 stillinger er besat – heraf de 17 af vikarer. Jeg er af Sundhedsforvaltningen i Grønland orienteret om, at 15 læger har opsagt deres stillinger, efter at Den almindelige danske Lægeforening og Det Offentlige Aftalenævn har indgået overenskomst. 3 læger har sagt op med virkning fra 1. januar 1989, mens de øvrige har sagt op med virkning inden for perioden 1. februar–1. april 1989. Der er således ikke tale om, at indbyggerne i Grønland står uden lægehjælp fra 1. januar 1989. De ledige stillinger vil snarest blive opslået.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at det i den netop indgåede overenskomst er forudsat, at lægenormeringen ved det grønlandske sundhedsvæsen forøges med ca. 15 pct., hvilket på længere sigt, når stillingerne er besat, vil bevirke, at lægernes arbejdstid og belastning nedsættes.

Spm. nr. S 3

Til *udenrigsministeren* (4/10 88) af:

Pelle Voigt (SF):

»Er det i overensstemmelse med Danmarks holdning over for den chilenske militærjuntas blodige undertrykkelse af almindelige chilenske borgere, at DSB i månedsbladet Ud og Se, nr. 9, september 1988, fremhæver Chile som turistmål?«

Svar (17/10 88):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Den danske politik over for Chile er velkendt. Derfor finder jeg ikke anledning til at kommentere artikler i det blad, DSB uddeler gratis – i konkurrence med den hårdt trængte danske magasinpresse.

Spm. nr. S 4

Til *udenrigsministeren* (4/10 88) af:

Pelle Voigt (SF):

»Vil Danmark rejse spørgsmålet om undertrykkelse af og drab på den kurdiske befolkning i Irak over for sine politiske samarbejdspartnere under FN's generalforsamling?«

Svar (14/10 88):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Den danske regering er helt opmærksom på de overgreb, Irak foretager mod den kurdiske befolkning, bl.a. i form af alvorlige menneskerettighedskrænkelser.

I mit indlæg den 27. september 1988 i generaldebatten under FN's 43. generalforsamling sagde jeg bl.a.:

»Det er en kilde til dyb bekymring for det internationale samfund, at våbnene i tiden efter krigen er blevet vendt mod civile kurdere. Ikke alene er denne brutalitet blevet tydeliggjort ved tilstedeværelsen af et meget stort antal flygtninge i et naboland, men vi har endog modtaget troværdige beretninger om, at kemiske våben er blevet anvendt. Dette er afskyeligt. Anvendelsen af ulovlige våben og krænkelse af menneskerettighederne er ikke interne spørgsmål, men legitime anliggender for det internationale samfund.«

Dette var ment og blev forstået som meget klar tale.

Jeg kan tilføje, at De Tolv i de senere måneder flere gange over for Iraks regering har udtrykt dyb bekymring over udviklingen og opfordret til at bringe overgrebene mod den kurdiske befolkning til ophør.

Den danske regering agter sammen med sine politiske samarbejdspartnere at sondere mulighederne for at rejse spørgsmålet om den kurdiske befolkning i Irak under FN's 43. generalforsamling og i andre internationale sammenhænge.

Spm. nr. S 5

Til *udenrigsministeren* (4/10 88) af:

Pelle Voigt (SF):

»Vil Danmark virke for, at de irakisk-kurdiske flygtninge i Tyrkiet kan få kontakt til og hjælp fra lokale og internationale organisationer?«

Svar (14/10 88):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Ja, og regeringen har allerede den 22. september 1988 besluttet at yde et bidrag på 2 mio. kr. i bistand til de irakisk-kurdiske flygtninge i Tyrkiet. Bidraget er ydet gennem Dansk Røde Kors og vil blive anvendt til Tyrkisk Røde Halvmånes hjælpeprogrammer for de kurdiske flygtninge i Tyrkiet.

Spm. nr. S 6

Til *justitsministeren* (4/10 88) af:

Per Stig Møller (KF):

»Hvad kan ministeren oplyse om de såkaldte autonome grupper, deres sammenhæng med de i Jyllands-Posten for den 18. september 1988 beskrevne sabotageaktioner mod danske erhvervsvirksomheder samt mulighederne for strafferetligt at drage eventuelle økonomiske bagmænd bag aktionerne til ansvar?«

Begrundelse

Der har i de senere år fundet adskillige mere eller mindre voldelige og ødelæggende aktioner sted mod danske virksomheder. Aktionerne synes ifølge Jyllands-Posten for den 18. september 1988 at have sammenhæng med de såkaldte autonome grupper, der i deres tidsskrift hævder, at de får økonomisk støtte af 1. majfonden, PMF og partiet Fælles Kurs. Da sabotageaktionerne kan bringe mennesker i livsfare og i hvert fald er en betydelig økonomisk belastning for de ramte virksomheder, må det være muligt at drage økonomiske bagmænd bag voldshandlingerne til ansvar. De strafferetlige muligheder herfor bedes derfor oplyst.

Svar (18/10 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

[Justitsministeren]

Rigspolitichefen har i anledning af det stillede spørgsmål oplyst, at man ikke har nærmere kendskab til de såkaldte autonome grupper, der omtales i artiklen i Jyllands-Posten, og det er således ikke muligt at tage stilling til deres eventuelle forbindelse til de sabotageaktioner og det hærværk, der har været rettet mod flere danske og udenlandske virksomheder.

Jeg vil gerne påpege, at den kriminalitet, der er beskrevet i artiklen, efter min opfattelse kan give anledning til overordentlig stor bekymring, og det er da også klart, at der fra politiets side gøres, hvad der er muligt, for at vi her i landet kan undgå sådanne forbrydelser.

Jeg kan endelig oplyse, at de gældende regler i straffelovgivningen åbner mulighed for at straffe såvel de personer, der direkte begår en forbrydelse, som enhver anden, der ved tilskyndelse, råd eller dåd har medvirket til gerningen. Vurderingen af, om der i de enkelte tilfælde er tale om en sådan strafbar medvirken, beror imidlertid på en konkret vurdering, der henhører under domstolene.

Spm. nr. S 8

Til *justitsministeren* (4/10 88) af:

Nør Christensen (CD):

»Kan ministeren oplyse, hvor mange færdselsuheld der skete i første halvdel af 1988 med dødelig udgang og alvorlig personskade, og kan det oplyses, hvordan uheldene fordeler sig på følgende vej kategorier: motorveje, motortrafikveje, landeveje og i bymæssig bebyggelse?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen til spørgsmål nr. S 417 (1987-88, 2. samling).

Svar (18/10 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Justitsministeriet har i anledning af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rådet for Trafiksikkerhedsforskning.

Rådet for Trafiksikkerhedsforskning har oplyst, at der endnu kun er foreløbige opgørelser over antallet af færdselsuheld og personskader ved disse i første halvdel af 1988. Ifølge disse opgørelser er der sket 4.839 uheld med personskade, hvorved 347 trafikanter har mistet livet

og andre ca. 5.670 er kommet alvorligt eller lettere til skade. De foreløbige tal lader sig ikke fordele efter vejkategori.

Justitsministeriet kan henholde sig til det af Rådet for Trafiksikkerhedsforskning oplyste.

Spm. nr. S 9

Til *justitsministeren* (4/10 88) af:

Nør Christensen (CD):

»Kan ministeren oplyse, om der i årene 1985, 1986, 1987 og i første halvdel af 1988 er foretaget hastighedsmålinger, der viser gennemsnitshastighederne i bymæssig bebyggelse, på landeveje, motortrafikveje og motorveje, og kan det oplyses, hvad gennemsnitshastighederne var?«

Begrundelse

I argumentationen for de i Danmark fastsatte generelle hastighedsgrænser benyttes ofte sloganet »Hastigheden dræber«, og i den offentlige debat bliver hastigheden til stadighed benyttet som et skræmmemiddel og som en uheldsfremkaldende faktor.

Af ministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 417 (1987-88, 2. samling) fremgår det, at antallet af færdselsuheld med dræbte og tilskadekomne i perioden fra 1986 til 1987 er faldet som følger: 9 færre uheld med dræbte og 774 færre uheld med alvorligt tilskadekomne.

For at kunne drage en sammenligning mellem antal uheld med personskader og de faktiske gennemsnitshastigheder ønskes spørgsmålet besvaret.

Svar (18/10 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Justitsministeriet har i anledning af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rådet for Trafiksikkerhedsforskning.

Rådet for Trafiksikkerhedsforskning har oplyst følgende:

1) Bymæssig bebyggelse:

Rådet for Trafiksikkerhedsforskning har i årene 1985, 1986 og 1987 udført et måleprogram på 12 vidt forskellige gader i byområder på Sjælland. Målingerne udføres i 2. halvår, og måleprogrammet for 1988 er endnu ikke afsluttet. Gennemsnitshastighederne på de 12 gader varierede i 1985 fra 22,6 km/t til 62,5 km/t, i

[Justitsministeren]

1986 fra 23,0 km/t til 70,2 km/t og i 1987 fra 23,9 km/t til 70,3 km/t. Gennem en analyse af materialet fra alle 4 år vil det blive forsøgt at skille den generelle udvikling i hastighederne fra de ændringer, der skyldes variationer i ydre vilkår.

2) Landeveje:

Rådet for Trafiksikkerhedsforskning indledte i 1987 et samarbejde med amterne om indsamling og bearbejdning af amternes hastighedsmålinger på landevejene. Materialet omfatter endnu kun 36 målesteder i 6 amter. Der blev i 1987 konstateret middelhastigheder fra 60,2 km/t til 100,6 km/t.

Godt 40 pct. af middelhastighederne er under 80 km/t. De højeste hastigheder er fundet i Jylland og de laveste på Sjælland. De få målinger, der er udført på samme målested og samme ugenumre i 1986 og 1987, viser i gennemsnit en stigning i middelhastighed fra 1986 til 1987 på 1 km/t.

3) Motortrafikveje:

Rådet for Trafiksikkerhedsforskning har indtil 1986 udført og analyseret et tilbagevendende måleprogram på to motortrafikveje: Hillerødmotorvejens forlængelse og Isterødvejen. På førstnævnte vej blev middelhastigheden både i 1985 og i 1986 målt til 94 km/t. Også på Isterødvejen var middelhastigheden næsten den samme i 1985 og 1986, ca. 88 km/t.

4) Motorveje:

Rådet for Trafiksikkerhedsforskning har i en årrække foretaget hastighedsmålinger på Helsingørmotorvejen ved Gl. Holte og på Holbækmotorvejen ved Roskilde. På Helsingørmotorvejen blev der i 1986 målt en middelhastighed på 99,7 km/t, en stigning på ca. 0,5 km/t fra 1985. På Holbækmotorvejen steg middelhastigheden fra 99,0 km/t i 1985 til 100,2 km/t i 1986 og 100,1 km/t i 1987. I 1988 faldt middelhastigheden atter til 99,3 km/t.

Justitsministeriet kan henholde sig til det af Rådet for Trafiksikkerhedsforskning oplyste.

Spm. nr. S 10

Til udenrigsministeren (4/10 88) af:

Jens Thoft (SF):

»Kan udenrigsministeren oplyse begrundelsen for, at Danmark i langt højere grad end andre medlemmer af det strategiske eksportkon-

trolorgan Cocom hemmeligholder omstændighederne omkring den såkaldte teknologiembargo mod Østblokken, og agter udenrigsministeren at medvirke til en højere grad af offentlighed om den danske deltagelse i den snart 40 år gamle handelskrig imod Østeuropa?»

Begrundelse

I svar til Forsvarsudvalget af 25. august 1987 meddelte udenrigsministeren, at der siden 1949 har været enighed mellem deltagerne i Cocom-embargoen om, at samarbejdet var uformelt og fortroligt.

Dette var ministerens begrundelse for, at en række svar på udvalgets spørgsmål om Cocom var fortroligstemplet.

Imidlertid fremgår det nu, at EF-Parlamentet har udarbejdet en række rapporter om teknologiembargoen mod Østblokken, ligesom det af Tor Egil Förlands bog »Vi sier intet. Norge i Cocom 1948-53« (Pax, Oslo 1988) fremgår, at Förland har haft indsigt i det norske utenriksdepartements Cocomaktstykker, og at han har fået tilladelse til at gengive vigtige dele heraf til brug i sin bog.

På denne baggrund forekommer det intet mindre end latterligt, at selv svar på simple spørgsmål om Cocom i det danske Folketing fortroligstemples af Udenrigsministeriet.

Svar (20/10 88):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Der er blandt de lande, der deltager i Cocom-samarbejdet, enighed om, at samarbejdet er uformelt og fortroligt. Cocomdokumenter er derfor mindst klassificeret som fortrolige.

Såfremt drøftelserne omkring forberedelserne af listerne over strategiske varer, der omfattes af eksportbegrænsning, var offentlige, ville begrænsningen kunne foruddiskonteres. Der ved ville den miste sit sigte, som alene er at begrænse eksport af de mest strategiske varer og således medvirke til at begrænse vore forsvarsudgifter. Derfor er drøftelserne i Cocom fortrolige, medens resultatet af drøftelserne – varelisterne – offentliggøres. Det er senest sket i Industriministeriets bekendtgørelse af 2. oktober 1987 »Om udførsel af visse varer«.

Danmark følger i udførelsen af Cocom-samarbejdet ikke noget andet princip end de øvrige deltagerlande.

[Udenrigsministeren]

I nogle af de lande, der deltager i Cocom-samarbejdet, har der imidlertid været visse sager om omgåelse af eksportbegrænsninger. Dette har givet anledning til en vis offentlig debat, især om skærpelse af kontrollen. Sådan anledning har ikke foreligget i Danmark.

Spm. nr. S 11

Til *kulturministeren* (4/10 88) af:

Qvist Jørgensen (S):

»Er ministeren enig i, at frikommuneforsøget kan sættes over enhver anden lovgivning?«

Begrundelse

De borgerlige partier i Vojens ønsker at indføre brugerbetaling på bibliotekerne i kommunen med henvisning til frikommuneforsøget.

»Vojens er med i frikommuneforsøget. Derfor mener vi ikke, at vort forslag om brugerbetaling vil komme i konflikt med biblioteksloven. Det må da være et oplagt emne at prøve i en frikommune,« siger Hans Chr. Schmidt (V) ifølge Jydske Tidende den 20. september 1988.

Spørgeren ønsker oplyst, om ministeren er enig i dette synspunkt. Det skal oplyses, at da emnet også berører et andet ressort, nemlig indenrigsministerens, er spørgsmålet ligeledes stillet til indenrigsministeren.

Svar (12/10 88):

Kulturministeren (Ole Vig Jensen):

I fortsættelse af indenrigsministerens svar på spørgsmål nr. S 12 (se sp. 391) kan jeg oplyse, at frikommuneloven ikke indeholder hjemmel for kulturministeren til at godkende frikommuneforsøg, der fraviger gældende lovbestemmelser på folkebiblioteksområdet.

Der har ikke hidtil været forelagt konkrete projekter, som kunne medføre en sådan hjemmel. En forhåndsgodkendelse af 10. juni 1985 vedrørende et frikommuneprojekt i Tranekær Kommune, der omfattede brugerbetaling for udlån af musikbærende materialer, blev senere annulleret af kommunen.

Jeg må derfor konstatere, at der ikke findes den nødvendige lovhjemmel til, at kulturministeren kan godkende forsøg, der fraviger den gældende folkebibliotekslovs bestemmelser om, at folkebibliotekernes materialer skal stilles vederlagsfrit til rådighed.

Spm. nr. S 15

Til *sundhedsministeren* (4/10 88) af:

Steenholdt (Grønl.):

»Hvilke foranstaltninger agter ministeren at træffe i anledning af, at en del læger i Grønland truer med at opsig deres stillinger og rejse i skuffelse over den indgåede overenskomst?«

Begrundelse

Den grønlandske presse oplyser, at en del læger i Grønland med landslægen i spidsen er så utilfredse med den senest indgåede overenskomst, at de foretrækker at opsig deres stillinger og rejse fra Grønland.

Betjeningen af Grønlands sundhedsvæsen er i forvejen, specielt hvad angår læger, temmelig anstrengt, idet en del lægestillinger ikke er besat. Yderligere udhuling af sundhedstjenesten i Grønland kan ikke tolereres.

Svar (11/10 88):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Indledningsvis skal jeg bemærke, at landslægen ikke står i spidsen for nogen protest og ikke agter at opsig sin stilling. Landslægen er i øvrigt ikke omfattet af overenskomsten.

Jeg er af Sundhedsforvaltningen i Grønland orienteret om, at 15 læger har opsagt deres stillinger. 3 læger har sagt op med virkning fra 1. januar 1989, mens de øvrige har sagt op med virkning inden for perioden 1. februar til 1. april 1989. De ledige stillinger vil snarest blive oplået.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at jeg har besluttet at iværksætte udarbejdelsen af en sammenhængende sundhedsplanlægning for Grønland, som bl.a. skal afklare lægerekrutteringsproblemerne og de uddannelsesmæssige problemer, der knytter sig hertil.

Spm. nr. S 16

Til *sundhedsministeren* (4/10 88) af:

Steenholdt (Grønl.):

»I hvilket omfang har ministeren haft kendskab til følgerne af manglende besættelse af lægestillingerne i Grønland, herunder ansættelse af ukvalificeret personale?«

[Steenholdt]

Begrundelse

I den grønlandske presse fremkom lægernes talsmand, overlæge Kjeld Reiter, for nylig med grupvækkende oplysninger om følgerne af manglende bemanding af lægestillingerne i Grønland, herunder ukvalificerede lægers behandling af patienterne.

Det er bl.a. oplyst, at der gennemsnitlig dør 4 personer om året i Grønland på grund af forkert betjening af narkoseapparater. Overlæge Reiter nævner 7 dødsfald på Dronning Ingrid's Hospital som følge af hjertekollaps - patienter, som måske kunne have været reddet, såfremt der havde været forsvarlig lægebemanding, ligesom flere patienter har fået varige hjerneskarer som følge af, at det ikke har været muligt at komme til hjælp hurtigt nok.

Disse oplysninger skaber ikke blot begrundet utryghed for befolkningen i Grønland. De efterlader også indtryk af en utrolig sløset holdning hos de ansvarlige for Grønlands sundhedsvæsen.

Svar (11/10 88):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Jeg er orienteret om, at det i de sidste par år har været vanskeligt at besætte lægestillinger i Grønland, men at det akutte beredskab fungerer tilfredsstillende.

Påstande om tragiske følger af en ukvalificeret lægelig behandling er, efter at overenskomsten mellem Lægeforeningen og Det Offentlige Aftalenævn er indgået, rejst af overlæge ved psykiatrisk afdeling ved Dronning Ingrid's Hospital Kjeld Reiter.

Landslægen i Grønland har over for mig oplyst, at overlæge Kjeld Reiter med sine udtalelser tegner et vrangbillede af den service, det grønlandske sundhedsvæsen yder. Landslægen er som tilsynsførende med Grønlands sundhedsvæsen bekendt med 2 tilsynssager fra henholdsvis 1987 og 1988, som overlægen har fremhævet. Landslægen finder i øvrigt, at med baggrund i 14.000 årlige indlæggelser og ca. 190.000 ambulante ydelser er antallet af klage- og tilsynssager i det grønlandske sundhedsvæsen ikke foruroligende og afviger ikke væsentligt fra forholdene i Danmark.

Ud over sin henvisning til de to nævnte tilsynssager, som for tiden behandles i Sundhedsstyrelsen, har overlæge Reiter kritiseret, at læ-

gerne i Jakobshavn måtte yde lægelig assistance til en kollega i Godhavn i forbindelse med et kirurgisk indgreb. Imidlertid forekommer det ganske naturligt, at læger i nærliggende distrikter bistår hinanden, når situationen tilsiger det. Man må vide, at ingen af de læger, som er ansat i distrikterne i Grønland, er speciallæger i kirurgi. Det er alment uddannede læger, som kan have en forskellig kirurgisk baggrund, hvorfor det også er naturligt, at man i enkelt situationer søger at trække på hinandens ressourcer. Det refererede tilfælde gav i øvrigt ikke anledning til problemer.

Med hensyn til overlæge Reiters påstande om, at 4 patienter årligt dør i forbindelse med narkosebehandling, og at mindst 7 patienter er døde af hjertekollaps eller er blevet demente på grund af hjertestop, fordi korrekt behandling ikke kunne indledes i tide, kan jeg oplyse, at landslægeembedet ikke er i besiddelse af oplysninger, der kan bekræfte overlæge Reiters påstande. Landslægen har nu iværksat en undersøgelse af forholdene og under henvisning til landslægeembedets tilsynsforpligtelse anmodet overlæge Reiter om en nærmere redegørelse.

Spm. nr. S 18

Til trafik- og kommunikationsministeren (4/10 88) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren overveje at tage et lignende initiativ som Deutsche Bundesbahn ved at indføre dragerservice for rejsende med DSB?«

Begrundelse

Spørgeren har i DSB's eget månedsblad Ud og Se, nr. 8, kunnet læse, at det, der var god skik i gamle dage, nemlig dengang der var dragere til stede på banegården, nu af Deutsche Bundesbahn er indført gennem et system, så man inden rejsen kan afgive bestilling inden ankomst til banegården. Prisen for 2 stk. bagage svarer til ca. 20 danske kroner og ca. 10 kr. pr. stk. derover.

De transportvogne, der i dag findes på nogle af DSB's stationer, er sjældent dér, hvor man har brug for dem, nemlig ved af- og påstigning af toget.

Spørgeren kunne forestille sig, at mange mennesker, heriblandt sikkert også turister, ville sætte pris på tilbud om ovennævnte service.

Svar (12/10 88):

Trafik- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Dragerservice tilbydes af DSB i dag kun på Københavns Hovedbanegård.

Det er rigtigt, at DSB i gamle dage også tilbød dragerservice på enkelte større stationer uden for København.

Kundernes indstilling til, hvad det er nødvendigt at medbringe under rejser, har ændret sig væsentligt i de senere år, og kundernes håndbagage overstiger i dag kun sjældent, hvad kunden selv kan bære til og fra toget. Dette forhold bekræftes af, at der på Københavns Hovedbanegård i gamle dage var 18 mand til rådighed for bagagetransport. I dag klares opgaven af en enkelt mand.

På 40 DSB-stationer findes i dag bagagevogne til rådighed for kunderne. Stationerne er instrueret om løbende at foretage omplacering af bagagevogne, således at der altid findes vogne til rådighed på de steder, hvor der er brug for dem.

På denne baggrund mener jeg ikke, at det eksisterende behov berettiger til en udvidelse af den nuværende dragerservice ved DSB.

Spm. nr. S 19

Til statsministeren (4/10 88) af:

Poulsgaard (FP):

»Hvilke initiativer agter statsministeren at tage for at sikre, at landets borgere kan afholde frie møder, som grundloven jo skulle sikre?«

Begrundelse

Som det er statsministeren bekendt, har Den Danske Forening to gange i den senere tid fået møder ødelagt på grund af fejhed fra dem, der lejer lokaler ud, samt bølleoopræden, der har forhindret danske mænd og kvinder i at samles til lovlige møder.

Dette overgreb på ytringsfriheden kan statsministeren ikke bare passivt se på, men må foretage noget, der sikrer, at danske borgere naturligvis frit kan afholde de møder, de måtte ønske.

Svar (18/10 88):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Alle lovlige foreninger bør efter min opfattelse have mulighed for at afholde offentlige møder under rolige og ordnede forhold. Det samme har regeringen flere gange givet udtryk for i Folketinget.

Efter retsplejelovens regler er det den stedlige politimesters opgave at træffe de politimæssige foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at lovlige foreninger kan afholde offentlige møder.

Justitsministeren har over for mig oplyst, at Justitsministeriet straks har underrettet den stedlige politimester, når man fra medlemmer af Den Danske Forening har fået underretning om foreningens planlagte møder, og at politiet herefter har truffet en række foranstaltninger til at beskytte deltagerne. I forbindelse med Den Danske Forenings møder i Gentofte og på Østerbro har der været udkommanderet et meget betydeligt antal politifolk. Politiet vil fortsat træffe de politimæssige foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre Den Danske Forenings og andre lovlige foreningers ret til at holde offentlige møder.

Spm. nr. S 23

Til sundhedsministeren (4/10 88) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Mener ministeren, at det kan være rigtigt at nedlægge f.eks. skadestuer og intensive afdelinger i byområder, hvor der er beliggende og/eller udlagt arealer til særlig forurenende industrier?«

Begrundelse

Ifølge loven om regionplaner skal der udlægges arealer til særlig forurenende industrier. Man må vel gå ud fra som en selvfølge, at der derfor også bør være et beredskab til at kunne gå ind og afhjælpe i en eventuel katastrofesituation.

En af de vigtigste faktorer i en katastrofesituation må så absolut være et funktionsdygtigt hospital med en forsvarlig bemanning samt skadestue og en intensivafdeling. Spørgsmålet er, om man forsvarligt kan have forurenende industrier uden det velfungerende beredskab, som et hospital i høj grad udgør.

Svar (13/10 88):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Eventuel nedlæggelse af skadestuer og intensivafdelinger er en integreret del af den amtskommunale sygehusplanlægning.

I grundlaget for denne slags beslutninger indgår bl.a. overvejelser vedrørende konsekvenserne for det samlede sygehusvæsens funktionsduelighed og dermed for patientbehandlingen, økonomiske samt beredskabsmæssige overvejelser.

Hvorvidt nedlæggelser af skadestuer og intensivafdelinger på givne sygehuse er hensigtsmæssige i beredskabsmæssig og/eller sygehusplanlægningsmæssig henseende må i sagens natur afhænge af en konkret vurdering, idet bl.a. øvrige eksisterende beredskabsmæssige forhold må tages i betragtning.

I denne forbindelse må det understreges, at sygehusenes skadestuer normalt ikke vil være det primære behandlingssted i tilfælde af ulykker i særlig forurenende industrier. Ved kemiske ulykker og andre situationer, hvor der kan blive tale om farlig forurening af ansatte på virksomheden, skal den første behandling – rensning m.v. – kunne ydes på arbejdsstedet. Afstanden til sygehusenes skadestuer vil derfor oftest være af mindre betydning. Ved masseulykker som f.eks. store eksplosionsbrande med mange tilskadekomne er beredskabet ikke alene baseret på sygehusene, men inddrager også civilforsvaret m.fl. Også i sådanne situationer er beredskabet på ulykkesstedet af større betydning end den konkrete afstand til nærmeste sygehus.

Spørgsmålet kan dermed ikke besvaret generelt, men det forudsættes i almindelighed, at sygehuskommunerne i deres sygehusplanlægning også inddrager beredskabsmæssige overvejelser af den karakter, som er nævnt i spørgsmålet.

Spm. nr. S 24

Til *miljøministeren* (4/10 88) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Har Kalundborg været udsat for en så massiv luftforurening, at det har været overvejet at indføre smogkatastrofealarm, og hvilke sundhedsfarlige stoffer har det specielt drejet sig om?«

Begrundelse

Der har været foretaget målinger af luftforureningen i Kalundborgområdet gennem lang tid, og det har været fremme, at målingerne i nogle tilfælde har været alarmerende i samme omfang, som det kendes fra Ruhrområdet og fra København.

Svar (12/10 88):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Spørgsmålet har været forelagt Miljøstyrelsen, der over for mig har oplyst følgende:

»I perioden april 1984–marts 1985 er der foretaget en undersøgelse af luftforureningen fra Asnæsværket ved Kalundborg. Baggrunden var dels krav i værkets miljøgodkendelse, dels at luftforureningsmålinger havde indikeret, at der kunne forekomme høje koncentrationer af svovldioxid i området. Undersøgelsen blev udført i samarbejde mellem Vestsjællands Amtskommune og Isefjordværket I/S.

Der blev foretaget målinger på 10 stationer, heraf 8 i Kalundborg by. Måleresultaterne kan sammenlignes med grænseværdierne for svovldioxid fastsat i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 836 af 10. december 1986, hvori der angives en grænseværdi på 80 mikrogram/m³ regnet som median af døgn gennemsnittet i løbet af et år.

Undersøgelsens resultater er publiceret i en række rapporter med fællestitlen »Luftkvalitetsundersøgelse omkring Asnæsværket«, maj 1987, udgivet af amtet og Isefjordværket.

Årgennemsnittet ved målingerne var mellem 16 og 25 mikrogram/m³, altså langt under grænseværdien.

Der blev imidlertid i perioder med relativt stor vindhastighed målt forholdsvis høje korttidsmiddelværdier på halvtimesbasis, som gav anledning til ændring af værkets miljøgodkendelse, således at der på de fire ældste blokke kun må anvendes lavsvovlholdigt kul, maks. 0,7 pct. svovl, indtil den nye og højere skorsten er færdig.

Vestsjællands Amtskommune har oplyst, at det ikke i forbindelse med måleresultaterne har været overvejet at indføre smogalarm, og at årsagen til de forholdsvis høje korttidsmiddelværdier er elimineret ved den nævnte ændring af værkets miljøgodkendelse.

[Miljøministeren]

Anledningen til spørgsmålet er formentlig følgende passus i den sammenfattende rapport:

»En markant undtagelse forekom natten mellem den 21. og 22. januar 1985, hvor der ved sydøstlig vind samtidig blev målt spidsværdier i intervallet 320–382 mikrogram svovldioxid/m³ på alle målestationerne, hidrørende fra en fjerntransporteret luftforurening, som bl.a. havde udløst smogalarm i Ruhrområdet den 17.–21. januar.«

I den forbindelse kan det oplyses, at overvågning af den slags episoder indgår i Miljøstyrelsens indstilling af 30. september 1988 om retningslinier for etablering af et system til varsling af forhøjede forureningsniveauer (smogberedskab), som jeg netop har tiltrådt. Miljø- og Planlægningsudvalget er orienteret herom med brev af 10. oktober 1988.

Spm. nr. S 25

Til *trafik- og kommunikationsministeren* (5/10 88) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren i forbindelse med en eventuel ændring af posttaksterne og opdeling i hurtig og lidt langsommere udbringning overveje at nedsætte porto for foreningsbreve?«

Begrundelse

Spørgeren er vidende om, at en sådan ordning eksisterer i Sverige, hvor foreninger, som har et almennyttigt formål, kan afsende deres post til en væsentlig nedsat takst, idet netop portoudgifter for disse foreninger er en stor økonomisk belastning.

Svar (13/10 88):

Trafik- og kommunikationsministeren (H. P. Clausen):

Jeg har ikke planer om at indføre lavere porto for foreningsbreve.

En ordning som den, der findes i Sverige, vil medføre et væsentligt administrativt merarbejde, ligesom den må påregnes at ville give store problemer med at afgøre, hvilke foreninger der ville være berettiget til den lavere porto.

Posttaksterne i Danmark hviler på det princip, at omkostningerne ved postbesørgelsen skal afholdes af brugerne. Hvis nogle kunder

skal have en lavere porto, skal andre kunder nødvendigvis betale mere, for at der samlet set kan opnås den nødvendige balance mellem indtægter og omkostninger.

Jeg må derfor konkludere, at foreninger på samme måde som andre afsendere må betale den porto, der gælder for den befordringshastighed, der vælges.

Spm. nr. S 26

Til *kirkeministeren* (5/10 88) af:

Tove Niemann (FP):

»Kan ministeren bekræfte, at den påbudte revision af de kirkelige regnskaber foretaget af statsautoriserede revisorer koster mellem 20 og 30 mio. kr., som betales af det offentlige, og at denne revision af de kirkelige regnskaber påtænkes ført gennem edb?«

Begrundelse

Tidligere har et par menighedsrådsmedlemmer, der er valgt til revisorer, udført revisionen til fuld tilfredshed. Det forekommer således, at påbudet om, at revisionen skal føres af statsautoriserede revisorer, er en ganske overflødig ekstra offentlig udgift.

Videre forekommer det ikke at være i overensstemmelse med regeringens målsætning om at uddelegere så meget ansvar som muligt til lokalt/kommunalt selvstyre.

Svar (11/10 88):

Kirkeministeren (Torben Rechendorff):

Udgifterne til den revisionsordning af de lokale kirkelige regnskaber, som gennemførtes samtidig med, at den nye lov om folkekirkens økonomi trådte i kraft den 1. januar 1986, kan opgøres således:

| | |
|-------------------------------|----------------|
| 1987 (regnskabstal) | 14.024.625 kr. |
| 1988 (budgettal) | 18.360.000 kr. |
| 1989 (budgettal) | 20.470.000 kr. |

Disse udgifter udredes af fællesfonden (kirkelige ligningsmidler).

Revisionen gennemføres af private, uafhængige revisionsfirmaer (statsautoriserede eller registrerede revisorer) eller af Kommunernes Revisionsafdeling. Aftalerne om revisionsordningerne, herunder prisfastsættelsen for de enkelte provstier, indgås af vedkommende stiftsøvrighed.

[Kirkeministeren]

Der er ikke tanker om at pålægge menighedsrådene at indføre edb i forbindelse med regnskabsaflæggelsen, og ministeriet har ikke fastsat regler om, med hvilke tekniske hjælpemidler de enkelte revisionsfirmaer gennemfører revisionen.

I begrundelsen for spørgsmålet er det anført, at revisionen af kirkekassernes regnskaber tidligere har været udført til fuld tilfredshed af et par menighedsrådsmedlemmer, der var valgt til revisorer. Dette er ikke rigtigt. Den endelige revision af kirkekassernes regnskaber blev, indtil nyordningen gennemførtes, foretaget af provstiudvalget, der består af provsten som født medlem samt 2-4 valgte medlemmer, der vælges af provstiets menighedsrådsmedlemmer. Denne revisionsordning blev kritiseret af Rigsrevisionen, som i sin beretning om folkekirkens økonomi og administration m.v. afgivet den 16. april 1985 om den hidtidige revisionsordning udtalte følgende (side 31-32, punkt 95):

»Som led i en samlet gennemgang af kirkens økonomiske og regnskabsmæssige forhold finder Rigsrevisionen det naturligt at pege på det mindre tilfredsstillende i, at de lokale kirkelige regnskaber revideres af provstiudvalgene.

Som nævnt fastsættes størrelsen af den lokale kirkeligning stort set af provstiudvalgene. Endvidere deltager provstiudvalgenes enkelte medlemmer i deres egenskab af sognepræster eller menighedsrådsmedlemmer i administrationen af de udskrevne skatter, og endelig er det så atter provstiudvalgene, der reviderer regnskaberne.

En sådan revisionsordning kan ud fra et nutidigt syn på kontrollen med offentlige midlers anvendelse ikke anses for tilfredsstillende.

Ordningen bør derfor efter Rigsrevisionens opfattelse søges ændret på en sådan måde, at det sikres, at de meget betydelige midler, nu over 1,5 mia. kr., der administreres gennem de lokale kirkelige kasser, underkastes en sagkyndig uafhængig revision.«

Den nu gennemførte revisionsordning, der i øvrigt var planlagt i detaljer allerede forud for Rigsrevisionens beretning, synes således fuldt ud at imødekomme Rigsrevisionens principielle kritik af den tidligere ordning. Den nye ordning har heller ikke hidtil medført kritik fra Rigsrevisionens side, hverken af principiel karakter, eller hvad udgifterne til ordningens gennemførelse angår.

Spm. nr. S 27

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (5/10 88) af:

Lone Møller (S):

»Vil ministeren oplyse, om han vil følge Lotzudvalgets betænkning, forslag 2.15, om ændring af cirkulæret om plejehjemsassistenternes funktionsområde, og oplyse, hvor mange plejehjemsassistenter der vil blive berørt ved en udvidelse af plejehjemsassistenternes funktionsområde?«

Begrundelse

Da mange kommuner er i gang med ændringer vedrørende ældreplejen, er det naturligt, at plejehjemsassistenter får udvidet deres funktionsområde til også at gælde f.eks. døgnpleje.

Svar (13/10 88):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Ministeriet er opmærksom på problemerne vedrørende plejehjemsassistenternes uddannelse, hvorfor der i ministeriet pågår overvejelser om ændring af plejehjemsassistentuddannelsens mål og indhold.

Uddannelsescirkulæret indeholder af historiske grunde en fastsættelse af plejehjemsassistenternes funktionsområde. Uanset dette ligger det uden for Undervisningsministeriets ressort at tage stilling til, hvor afgrænsningen af plejehjemsassistenter virke går.

Der er netop nedsat et rådgivende uddannelsesudvalg for plejehjemsassistenter, sygehjælpere, plejere og beskæftigelsesvejledere. Udvalget ventes at afholde første møde ultimo oktober 1988. Man har sikret sig, at der i udvalget er repræsentation fra de myndigheder, der fastlægger plejehjemsassistenter funktionsområde. Herved er vejen for parternes indstilling herom skabt.

Der uddannes i øjeblikket ca. 250 plejehjemsassistenter årligt. Bestanden af erhvervsaktive plejehjemsassistenter er opgivet til ca. 3.000.

Spm. nr. S 28

Til *justitsministeren* (5/10 88) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

[Pia Kjærsgaard]

»Vil ministeren overveje at ændre lovgivningen, så der bliver skærpede regler for udvisning i forbindelse med udenlandske statsborgeres kriminalitet?«

Svar (19/10 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Reglerne for udvisning i forbindelse med udlændinges kriminalitet findes i udlændingelovens §§ 22-24, jf. § 26. Princippet i disse bestemmelser er, at jo længere tid en udlænding har opholdt sig her i landet, desto bedre er den pågældende beskyttet mod udvisning. I denne vurdering indgår karakteren af den begåede kriminalitet, således at jo grovere kriminalitet der er begået, desto større er muligheden for udvisning.

Det er som altovervejende hovedregel domstolene, som efter udlændingelovens § 49 i forbindelse med straffesagen afgør, om der skal ske udvisning efter de nævnte bestemmelser.

Udlændingelovens udvisningsbestemmelser blev gjort til genstand for en indgående drøftelse i betænkningen fra udlændingevalget, hvor Højesterets præsident var formand, og igen ved Folketingets behandling af udlændingeloven i 1983. Således blev der ved Retsudvalgets behandling af loven fremsat ikke mindre end 18 ændringsforslag vedrørende udvisningsbestemmelserne.

Behandlingen i Folketinget resulterede i, at et bredt flertal vedtog de regler, som i dag er gældende.

Bl.a. under henvisning til de indgående drøftelser i 1983 og det brede flertal, som dengang stod bag de nævnte bestemmelser om udvisning, har jeg ikke på nuværende tidspunkt planer om at foreslå udvisningsbestemmelserne ændret hverken i den ene eller den anden retning.

Spm. nr. S 29

Til *justitsministeren* (5/10 88) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvad er formålet med ministerens påtænkte forslag om indførelse af bagsædeseltvang, uden at passagererne behøver at bruge selerne?«

Begrundelse

Bilafgifterne herhjemme er alt for høje, og bilsalget vil efter al sandsynlighed ikke stige til regeringens overoptimistiske højder. Påtvungen indførelse af seler uden brugstvng tyder på en ny stænkloplov, som en tidligere justitsminister har forsøgt sig med. Tvang er af det dårlige, og måske pønser ministeren på nye tvangsregler, når bilparken er forsynet med bagsædeseler. Ellers er det svært at se formålet med ministerens påtænkte forslag.

Svar (18/10 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Justitsministeriet har til hensigt at ændre reglerne for køretøjers indretning og udstyr således, at almindelige personbiler skal være forsynede med sikkerhedsseler på alle siddepladser, mod nu kun på forsædesiddepladser.

De nye regler indebærer alene et krav om montering af sikkerhedsseler og omfatter kun nye biler.

Indførelse af pligt til at anvende selerne forudsætter en ændring af færdselslovens § 80. Dette spørgsmål forventes behandlet i Færdselssikkerhedskommissionen, som har en handlingsplan for de kommende års færdselssikkerhedsarbejde under udarbejdelse.

Kravet om sikkerhedsseler på bagsædet i personbiler vil ikke medføre øgede udgifter for den enkelte bilejer. Dette skyldes, at der samtidig vil blive gennemført en ændring i reglerne om afgiftslempelse for biler med særligt sikkerhedsfremmende udstyr.

Spm. nr. S 31

Til *arbejdsministeren* (5/10 88) af:

Taanquist (S):

»Hvornår agter Arbejdstilsynet at udsende vejledningen om anvendelse af bekæmpelsesmidler inden for landbrug, skovbrug og gartneri, og hvad er årsagen til, at vejledningen ikke allerede er udsendt?«

Begrundelse

I 1985 blev Specialarbejderforbundet anmodet om at udpege fagligt sagkyndige til tre arbejdsgrupper, der skulle være med til at udarbejde en vejledning i valg af værnemidler ved

[Taanquist]

anvendelse af bekæmpelsesmidler inden for landbrug, skovbrug og gartneri.

Dette udvalgsarbejde blev afsluttet i april 1987.

Uanset om man er vidende om, at der har været en høringsrunde, finder man det uforståeligt, at vejledningen ikke snart bliver udsendt.

Svar (18/10 88):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

På baggrund af en udtalelse fra Direktoratet for Arbejdstilsynet kan jeg oplyse, at Arbejdstilsynet forventer, at den omtalte vejledning om anvendelse af bekæmpelsesmidler inden for landbrug, skovbrug og gartneri udsendes i første halvår af 1989.

Årsagen til, at vejledningen ikke har kunnet udsendes tidligere, skal findes i, at arbejdet med vejledningen har været langt mere omfattende end forudset, bl.a. fordi de ca. 1.400 midler, der anvendes, bliver udbragt på ca. 30 forskellige måder, samtidig med at den fortynding, som bekæmpelsesmidlet indgår i, også spiller en rolle i forhold til kravene til eksempelvis personlige værnemidler.

Arbejdstilsynet har for at finde den rette balance mellem en uddybende beskrivelse af et vanskeligt tilgængeligt emne og en pædagogisk form, der kan anvendes af de personer, som forestår udbringningen af bekæmpelsesmidlerne, udarbejdet en række udkast til vejledningen, der over flere omgange har været til høring hos de implicerede parter. Direktøren for Arbejdstilsynet har derudover holdt et møde med de implicerede arbejdsgiverorganisationer, der fandt det på det tidspunkt foreliggende udkast til vejledning for vanskeligt tilgængeligt.

Arbejdstilsynet arbejder derfor nu med at forenkle vejledningen, hvor bl.a. en del af teksten nu er afløst af tegninger.

Selv om det umiddelbart godt kan se ud, som om vejledningen har været længe undervejs, så foretrækker jeg imidlertid dette, frem for at der hurtigt var blevet udsendt en vejledning, der så viste sig at være uforståelig for de personer, der anvender bekæmpelsesmidlerne.

Spm. nr. S 32

Til udenrigsministeren (6/10 88) af:

Jens Thoft (SF):

»Vil den danske regering på FN's generalforsamling arbejde for, at traktaten om udforskning af det ydre rum revideres, således at der indføres forbud mod atomdrevne satellitter og sådan, at Danmark ikke risikerer forurening med radioaktive stoffer, fordi supermagternes satellitter dratter ned?«

Begrundelse

Der findes i rummet en række satellitter, hvis energiforsyning er baseret på atomkraft. For nylig faldt den sovjetiske Cosmos 1900-satellit ned, og Danmark, Færøerne og det sydlige Grønland var i risikozonen, hvis ikke det lykkedes russerne inden styrtet at få opsendt den radioaktive del af satellitten i en højere bane. Det lykkedes som bekendt, så nu er problemet overladt vore efterkommere.

Danmark har i en periode måttet opretholde et særligt beredskab for at kunne imødegå en eventuel forurening fra den styrtende satellit.

I de kommende år kan det forventes, at hyppigheden af nedstyrtende satellitter, som kan betyde radioaktiv forurening, vil stige. Denne risiko bør vi ikke udsættes for, hvorfor jeg opfordrer regeringen til at søge et totalt forbud mod opsendelse af satellitter, der rummer radioaktivt materiale i en mængde, der kan betyde forureningsulykker, når satellitterne vender tilbage til Jorden.

Endelig bør regeringen gennem FN søge sikret, at opsendelseslandet påtager sig det fulde erstatningsansvar for såvel ulykker med allerede eksisterende satellitter som for det ekstra beredskab, som en række lande, herunder Danmark, føler sig nødsaget til at opretholde, når en nedstyrtning er umiddelbart forestående.

Svar (20/10 88):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Under 42. generalforsamling i 1987 afgav Danmark på vegne af de tolv et indlæg, hvori nødvendigheden af fortsat udvikling af principper for brugen af kerneenergikilder i rummet blev understreget.

42. generalforsamling vedtog med konsensus en resolution (42/68), hvori FN's Komité vedrørende Fredelig Udnyttelse af Verdensrummet (COPUOS) opfordres til at fortsætte udarbejdelsen af principperne for anvendelse af kerneenergikilder i det ydre rum. Den viden-

[Udenrigsministeren]

skabelige og tekniske underkomité under CO-PUOS har givet arbejdet med dette spørgsmål prioritet.

Der arbejdes ikke med tanker om forbud mod anvendelse af kerneenergikilder i det ydre rum. Det, der arbejdes med, er bl.a. øget sikkerhed for og notifikation af anvendelse af kerneenergikilder i det ydre rum.

FN's 42. generalforsamling vedtog også og ligeledes med konsensus en resolution (42/6), som bl.a. opfordrer alle stater til at samarbejde inden for IAEA's rammer om anvendelsen af kerneenergi til fredelige formål og styrkelse af sikkerheden ved nukleare installationer.

Spm. nr. S 33

Til *socialministeren* (6/10 88) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministerten oplyse, om hun finder det rimeligt, at en flygtningefamilie i Jylland på ét år har kunnet opnå en skattefri udbetaling på 235.000 kr., og oplyse, hvor stor en ekstraudgift der har været tale om fra 1. juli 1987 til dato, hvor vi har haft de omtalte regler, samt endelig oplyse, hvor store besparelser regeringen regner med at opnå ved at lade kontanthjælpsreglerne føre tilbage til 1. juli 1987-niveaet?«

Begrundelse

Der henvises til artikel i B.T. torsdag den 6. oktober d.å.

Svar (13/10 88):

Socialministeren (Aase Olesen):

Spørgsmålet er stillet på baggrund af en avisartikel, hvorefter en flygtningefamilie med 4 børn sidste år fik udbetalt 163.600 kr. i kontanthjælp efter bistandslovens § 42, 20.800 kr. i børnefamilieydelse og for knap 50.000 kr. ydelser fra Dansk Flygtningehjælp.

Jeg vil straks sige, at kontanthjælpsreglerne i bistandsloven er ens for danskere og flygtninge.

Ved ændringen af kontanthjælpsreglerne pr. 1. juli 1987 ved indførelsen af faste kontanthjælpstakster skete der en væsentlig forhøjelse af børnetillæggene, således at der for det ældste barn i hjemmet udbetales et beløb svarende til 2 x normalbidraget og for det eller de øvrige børn et beløb svarende til ½ af normalbidraget.

Forhøjelsen af børnetillægget har medvirket til, at hjælpen til familier med mere end to børn kan overstige det beløb, der udbetales som højeste arbejdsløshedsdagpenge efter fradrag for skat.

Dette hænger navnlig sammen med, at der efter de gældende kontanthjælpsregler ikke er noget loft over hjælpen under revalidering efter § 42.

I regeringen er vi opmærksom på, at der med de gældende regler kan forekomme situationer, hvor en familie, der modtager kontanthjælp, har mere til rådighed end en familie med arbejdsindtægter. Jeg vil derfor snarest fremsætte lovforslag om en ændring af kontanthjælpsreglerne, der modvirker denne tendens, bl.a. ved at der indføres et loft over revalideringshjælpen på 1% af maksimale dagpenge med fradrag for skat, og ved at det forhøjede børnetillæg til 1. barn afskaffes, dvs. at børnetillægget reduceres med omkring 200 kr. månedlig pr. familie.

En familie med 4 børn og boligudgifter på 3.600 kr. om måneden som den i avisartiklen omtalte vil efter de gældende kontanthjælps-satser få udbetalt en kontanthjælp på 160.428 kr. om året.

En sådan familie vil næppe støde imod et loft på 1% af dagpengemaksimum, men vil på grund af ændringerne i børnetillægget få hjælpen reduceret med 2.460 kr. årlig.

Størrelsen af dagpengemaksimum efter skat er afhængig af den kommunale skatteprocent og svinger således fra kommune til kommune. Med den gennemsnitlige kommunale skatteprocent udgør 1% af dagpengemaksimum efter skat 164.472 kr. årlig for et ægtepar.

Med det kommende lovforslag er det hensigten at justere udgiftsniveaet for kontanthjælpen til det oprindeligt tilsigtede. (Men der er ikke tale om, at kontanthjælpssatserne føres tilbage til 1. juli 1987-niveaet, som det synes at være forudsat i spørgsmålet).

Spm. nr. S 34

Til *boligministeren* (6/10 88) af:

Pernille Sams (KF):

»Hvilke forskelle er der med hensyn til lejerbeskyttelse, når lejen forhøjes (enten som følge af stigning i driftsudgifter eller som følge af forbedringer) i det almenyttige boligbyggeri og det private udlejningsbyggeri?«

[Pernille Sams]

Begrundelse

Ofte opleves langt større huslejestigninger i de almennyttige boliger, end man ser det i det private udlejningsbyggeri, og den enkelte lejer føler sig ofte magtesløs herover i det almennyttige byggeri. I privat udlejningsbyggeri har lejeren som enkeltperson lettere adgang til at indbringe sagen for boligretten.

Driftsbudgetter for almennyttigt byggeri ligger gennemsnitlig væsentligt over tilsvarende private driftsbudgetter. Ligeledes iværksættes der flere generelle forbedringer i almennyttigt byggeri med deraf følgende huslejestigninger for alle lejere, end tilfældet er i det private byggeri.

Disse forhold medfører, at huslejerne oftest er langt højere i det almennyttige byggeri, samt at vedligeholdelsesstandarder er lavere i det private udlejningsbyggeri.

Svar (13/10 88):

Boligministeren (Agnete Laustsen):

1. Private udlejningsejendomme.

1. Lejeregulering.

I private udlejningsejendomme reguleres lejen efter to sæt regler, alt efter om ejendommen ligger i en kommune, hvor lov om midlertidig regulering af boligforholdene gælder, eller i en kommune, hvor udelukkende lejelovens regler gælder.

a. Boligreguleringsloven.

Gælder boligreguleringsloven, kan en udlejer kræve lejeforhøjelse, hvis lejen ikke kan dække ejendommens nødvendige driftsudgifter.

Som grundlag for beregning af lejeforhøjelsen skal udlejer udarbejde et budget. De løbende udgifter, der skal optages på budgettet, skal være de faktiske udgifter på årsbasis, således som de kendes på budgetteringstidspunktet. Der er ikke i loven begrænsninger af udlejers adgang til på et senere tidspunkt at kræve lejeforhøjelse som følge af ændringer af budgettets forudsætninger. Udlejer kan kun kræve lejeforhøjelser med virkning for fremtiden og har således ikke mulighed for at få dækket et underskud, der er opstået, fordi der tidligere har været underbudgetteret. Der er heller ikke mulighed for at kræve lejeforhøjelser, fordi det aktu-

elle indestående på en ejendoms udvendige vedligeholdelseskonto ikke kan dække vedligeholdelsesudgifter, som udlejer har afholdt, eventuelt på grund af påbud herom fra huslejenævnet.

Uanset om driftsudgiftsstigninger kan dokumenteres og lejen ikke kan dække disse stigninger, kan en udlejer ikke kræve lejeforhøjelse, hvis lejen herved kommer til at overstige det lejedes værdi. Uenighed om lejen eller lejeforhøjelser afgøres af huslejenævnet.

Hvis en lejer er utilfreds med huslejenævnets afgørelse, kan lejeren indbringe sagen for boligretten – i Københavns Kommune dog for et ankenavn og herefter for boligretten.

b. Lejeloven.

I kommuner, hvor boligreguleringsloven ikke gælder, kan en udlejer få lejeforhøjelse, hvis udlejer kan påvise, at lejen er væsentlig lavere end det lejedes værdi. Lejeforhøjelsen kan tidligst få virkning 2 år efter lejeforholdets begyndelse eller 2 år efter, at der sidst er trådt en lejeforhøjelse i kraft som følge af, at lejen var væsentlig lavere end det lejedes værdi.

Har lejer protesteret rettidigt mod en varslet lejeforhøjelse, har udlejer pligt til at indbringe sagen for boligretten.

En lejer kan også selv anlægge sag ved boligretten for at få lejen nedsat, hvis lejer kan godtgøre, at lejen er væsentlig højere end det lejedes værdi.

2. Forbedring.

Det er som udgangspunkt udlejers afgørelse, om og i hvilket omfang der skal iværksættes forbedringsarbejder. I områder, hvor boligreguleringsloven gælder, kan huslejenævnet dog modsætte sig forbedringer, der er uhensigtsmæssige, hvis forbedringen vil medføre en lejeforhøjelse af en vis størrelse, ligesom der findes regler om erstatningsbolig ved større forhøjelser.

En udlejer, der har forbedret det lejede, kan i såvel regulerede som uregulerede kommuner forlange lejen forhøjet med et beløb, der modsvarer forøgelsen af det lejedes værdi. Indeholder arbejdet elementer, som ikke kan betragtes som forbedring af det lejedes brugsværdi, f.eks. arbejder, der har karakter af vedligeholdelse, kan udlejer ikke få forbedringsforhøjelse for udgifterne hertil.

[Boligministeren]

Protesterer lejerne rettidigt over en varsel forbedringsforhøjelse, skal udlejer indbringe spørgsmålet for huslejenævnet eller boligretten, hvis udlejer ønsker at fastholde kravet om lejeforhøjelse.

3. Vedligeholdelse.

Udlejer har den afgørende indflydelse på, hvilke vedligeholdelsesarbejder der skal udføres. En lejer kan dog indbringe spørgsmålet, om udlejer i tilstrækkelig grad opfylder sin vedligeholdelsespligt, for huslejenævnet henholdsvis boligretten.

II. Almennyttigt byggeri.

1. Lejefastsættelse.

Om lejefastsættelsen i det almennyttige byggeri skal bemærkes, at lejen (boligafgiften) for den enkelte afdeling skal dække samtlige driftsudgifter. Der er således tale om en egentlig omkostningsbestemt leje. Ved ibrugtagelsen efter byggeriets færdiggørelse skal lejen godkendes af kommunen. Herefter fastsættes lejen årligt på grundlag af et driftsbudget for det kommende år. Budgettet skal godkendes af afdelingsbestyrelsen. Årsregnskabet skal godkendes af beboernes flertal på et afdelingsmøde. Tvistigheder mellem selskabernes ledelse og afdelingsbestyrelse/afdelingsmøde skal indbringes for kommunalbestyrelsen, der træffer den endelige administrative afgørelse.

2. Forbedringer.

Forbedringer med heraf følgende lejeforhøjelse kan kun gennemføres efter beslutning af såvel afdelingsbestyrelsen som afdelingsmødet. Herudover kræves i visse tilfælde flertal ved urafstemning. Lejeforhøjelse for forbedringer skal godkendes af kommunen.

3. Vedligeholdelse.

Afdelingsbestyrelsen bestemmer, hvilke vedligeholdelsesarbejder der skal udføres inden for rammerne af det godkendte budget.

4. Kommunal kontrol.

Den kommunale kontrol med selskabernes drift omfatter foruden godkendelse af lejen ved 1. udlejning og forbedringsforhøjelser bl.a. gennemgang af de årlige regnskaber og tilsyn med vedligeholdelsestilstanden. Kommunen

kan påbyde forhøjelse og nedsættelse af lejen og udførelse af vedligeholdelses- og forbedringsarbejder. Bortset herfra er det alene beboerne, der træffer bestemmelser om udførelse af vedligeholdelses- og forbedringsarbejder og vedtager den leje, der er nødvendig til at dække udgifterne.

I det almennyttige byggeri er det således beboerne selv, der under kommunal kontrol fastsætter lejen.

III. Forskelle mellem privat og almennyttigt byggeri.

Lejerbeskyttelsen i det almennyttige byggeri har som nævnt som grundlag, at beboernes flertal under kommunal kontrol selv fastsætter den nødvendige leje. Beskyttelsen af lejeren i privat byggeri beror væsentligst på adgangen til at indbringe tvistigheder for huslejenævn og boligret. Angående driftsbudgetter og omkostninger i henholdsvis almennyttigt og privat byggeri er der ikke væsentlig forskel på almindeligt forekommende driftsudgifter såsom ejendoms-skatte, administrationsudgifter, renovation og lignende. Når andre udgifter kan være højere i det almennyttige byggeri end i det privat, må det ses i forbindelse med,

- at kapitaludgifter i det almennyttige byggeri i budgettet altid skal modsvare den faktiske udgift, (denne vil ofte være stigende i takt med, at den offentlige støtte aftrappes),
- at afvikling af underskud som følge af underbudgetteringer i det almennyttige byggeri skal indregnes i de følgende års budgetter,
- at der i det almennyttige byggeri efter beboernes flertals ønsker ofte er en højere vedligeholdelsesstandard end i det private byggeri, og
- at almennyttige boligtagere ofte har et ønske om, at deres bebyggelser gennem forbedringer til stadighed er af en tidssvarende standard.

Principielt er der ikke noget til hinder for, at en lejer i almennyttigt byggeri indbringer en lejeforhøjelse for boligretten, enten fordi formelle varslings- og oplysningsregler ikke er overholdt, eller fordi helt specielle forhold gør sig gældende for den pågældende lejlighed – f.eks. forringelse af brugsværdien ved, at en del af lejligheden ikke kan benyttes på grund af bygningsfejl. Lejeforhøjelser vil ligeledes kunne indbringes for boligretten, hvis de formelle reg-

[Boligministeren]

ler om vedtagelse/godkendelse ikke er overholdt – f.eks. manglende indkaldelse til beboermøde om forbedringer. Derimod er der ikke generel mulighed for lejenedsættelse under hensyn til anbringender om det lejedes værdi.

Spm. nr. S 35

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (6/10 88) af:

Erling Christensen (S):

»Vil ministeren, idet der henvises til spm. nr. S 540 af 3. februar 1988 vedrørende udvalgsarbejdet om Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskoles fremtidige fysiske rammer og placering, tilstille spørgeren udvalgets rapport?«

Svar (13/10 88):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kan oplyse, at rapporten om »Modeller for flytning af Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles (KVL's) uddannelser til Vestdanmark« står lige over for at blive sendt til høring.

Om ca. 14 dage vil rapporten kunne udsendes.

Spm. nr. S 36

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (6/10 88) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Hvordan er det sikret, at den internationale rumstation Columbus, der nu er truffet aftale om mellem den europæiske rumfartsorganisation, ESA, og den amerikanske, NASA, ikke bruges til formål med militære aspekter?«

Begrundelse

Indgåelse af den pågældende aftale har trukket ud, fordi NASA er en blandet civil-militær organisation, mens ESA er rent civil, og det har været vanskeligt for ESA at sikre, at NASA ikke benytter rumstationen til militære formål. Disse problemer må jo nu være løst, siden aftalen har kunnet underskrives.

Det er væsentligt at få oplyst, hvor sikre garantier ESA har opnået.

Svar (21/10 88):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Som svar på spørgsmålet kan følgende oplyses:

I præambelen til aftalen om rumstationssamarbejdet mellem USA og en række ESA-medlemslande samt Canada og Japan henvises til ESA-konventionen, hvis artikel II siger, at organisationen ESA skal have til formål udelukkende i fredeligt øjemed at muliggøre og fremme samarbejde mellem europæiske stater inden for rumforskning og rumteknologi og anvendelsen heraf i rummet med henblik på udnyttelse til videnskabelige formål og til operative rumanvendelsessystemer. I aftalen fastslås det fredelige formål og rumstationens civile status. Det fremgår af en brevveksling mellem forhandlingsdelegationernes formænd, at USA ikke udelukker anvendelse af egne elementer til nationale sikkerhedsformål.

Amerikansk anvendelse af egne elementer må overholde: 1) at rumstationen har en civil karakter, 2) at rumstationen har et fredeligt formål, 3) at aktiviteten på rumstationen skal være i overensstemmelse med internationale retsregler om fredelig udnyttelse af det ydre rum.

I øvrigt kan alle spørgsmål, der måtte opstå, gøres til genstand for gensidig konsultation.

ESA's deltagelse i rumstationssamarbejdet er besluttet enstemmigt af alle medlemslandene.

Spm. nr. S 37

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (6/10 88) af:

Erling Christensen (S):

»Vil en eventuel nedlæggelse af det lægevidenskabelige fakultet ved Odense Universitet kræve en lovændring, og vil ministeren tilstille spørgeren udvalgsrapporten fra det af ministeren nedsatte udvalg vedrørende sundhedsuddannelserne, forinden beslutning om besparelser træffes?«

Begrundelse

Oprettelsen af Odense Universitet med lægestudium blev vedtaget ved lov i 1960'erne. En eventuel nedlæggelse af lægestudiet ved Odense Universitet vil betyde ganske alvorlige problemer både for universitetet og for hele Fyn. Jeg kan henvise til indholdet af et brev af 29. september 1988 fra Odense Byråd til ministeren.

Svar (21/10 88):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Det er Undervisnings- og Forskningsministeriets foreløbige vurdering, at en eventuel nedlæggelse af det lægevidenskabelige fakultet ved Odense Universitet næppe vil kræve lovændring. Efter styrelsesloven for højere uddannelsesinstitutioner § 2 (lovbekendtgørelse nr. 161 af 17. marts 1987) fastsætter undervisnings- og forskningsministeren for hver institution, hvilke fagområder der skal findes.

Jeg vil være opmærksom på spørgerens ønske om tilsendelse af et eksemplar af udvalgsrapporten vedrørende sundhedsuddannelserne, når en sådan foreligger.

Spm. nr. S 38

Til *miljøministeren* (7/10 88) af:

Leif Hermann (SF):

»Vil ministeren anmode sin svenske kollega om at tage skridt til at få nedsat de store mængder af organisk stof og organisk bundet klor, der udledes til Kattegat fra papirfabrikken Värö Bruk i Sverige?«

Begrundelse

Papirfabrikken Värö Bruk nord for Varberg har tilladelse til udledning af en organisk stofmængde på 88 ton COD/døgn. Helt aktuelt har udledningen i perioden 20. august - 21. september været oppe på 100 ton COD/døgn (middelværdi).

Värö Bruk udleder desuden flere kilo organisk bundet klor pr. ton masse. Det er inden for denne gruppe af stoffer, at der er fare for dannelse af dioxiner.

Papirfabrikkens fremtidige udledningstilladelser er også foruroligende massive:

Organisk bundet klor: fra 1. januar 1990 kan der udledes op til 2,0 kg/ton masse og fra 1991 op til 1,5 kg/ton masse. Organisk udledning: fra 1. januar 1990 og fremover kan der udledes 60 ton COD/døgn.

Det skal tilføjes, at Värö Bruk er fremhævet i Miljøstyrelsens og det svenske Naturvårdsverkets rapport (nr. 3371) 1987 som største svenske enkeltkilde med udledning til Kattegat.

Svar (19/10 88):

Miljøministeren (Lone Dybkjær):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som har afgivet følgende svar, hvortil jeg kan henholde mig:

»Värö Bruk AB beliggende nord for Varberg producerer årligt ca. 290.000 tons afbleget sulfatmasse. Sulfatmassen er den mest udbredte masstype i Sverige; således er omkring 2/3 af den producerede cellulosemasse af denne type.

Det fremgår af begrundelsen for spørgsmålet, at der efter den nye tilladelse fra 1991 må udledes 1,5 kg organisk bundet klor pr. ton produceret cellulosemasse samt 60 tons organisk stof pr. døgn udtrykt som kemisk iltforbrug (COD).

Papir- og celluloseindustriens forhold er igennem de seneste år blevet drøftet i dels det finsk/svenske samarbejde for Den Botniske Golf, dels inden for Helsingforskommissionen. Dette arbejde har foreløbig banet vejen for en rekommandation 9/6 om cellulose- og papirfabrikker, der producerer efter sulfatprocessen, som Helsingforskommissionen har vedtaget på sit seneste møde i februar 1988.

Man var enig om

- at sigte efter en fremtidig grænseværdi for organisk bundet klor på mellem 1 og 2 kg/ton. Til belysning af, hvor grænseværdien skal ligge, er der iværksat en statusundersøgelse blandt konventionslandene. På kommissionsmødet til februar 1989 skal værdien fastlægges.

Fredericia Cellulosefabrik er omfattet af denne rekommandation. Til sammenligning kan det oplyses, at fabrikken i sin udledningstilladelse har et krav om en maksimal udledning af klorerede organiske forbindelser på 1,5 kg pr. ton produceret masse.

Med hensyn til COD fastsætter ovennævnte rekommandation 9/6 en værdi på 65 tons som årlig middelværdi pr. ton lufttørret cellulosemasse. Disse værdier skal nås inden år 2000.

Det ses, at fastsættelsen af udledningsværdier for Värö Bruk er i overensstemmelse med de skærpede retningslinjer, som Helsingforskommissionen arbejder efter. Det fremgår yderligere af de svenske initiativer om begrænsning af havforureningen, at der vil ske en særlig indsats over for udledning af klorerede forbindelser fra celluloseindustrien.

Med hensyn til dioxinudledningerne har Sverige vurderet kilderne. Heraf følger, at ud-

[Miljøministeren]

ledningerne af dioxin fra cellulose- og papirfabrikkerne er i størrelsesordenen 5–10 pct. af den totale udslipsmængde til overfladevand og atmosfære, idet hovedparten kommer fra affaldsforbrænding og jern- og stålindustri.

Miljøstyrelsen kan oplyse, at udledningerne fra Värö Bruk vil blive fulgt med interesse i det dansk/svenske samarbejde om Kattegat, som blev aftalt den 3. juli 1987.«

På denne baggrund finder jeg ikke grund til på nuværende tidspunkt at rette henvendelse til min svenske kollega om Värö Bruk.

Spm. nr. S 39

Til *sundhedsministeren* (7/10 88) af:

Lis Noer Holmberg (CD):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om forsøget med gratis fysioterapibehandling for handicappede?«

Begrundelse

Ved vedtagelsen af den såkaldte handicap-pakke i 1987 blev det mellem samtlige partier aftalt, at man skulle iværksætte en forsøgsordning i et par amter med hensyn til fysioterapi-behandling. Spørgeren ønsker at vide, hvor langt man er kommet med forsøgsordningen.

Svar (12/10 88):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Jeg kan oplyse, at det faglige opfølgingsudvalg vedrørende samordning i sundhedsvæsenet med skrivelse af 11. maj 1987 blev anmodet om at tage spørgsmålet om iværksættelse af forsøg i en eller to amtskommuner op. I opfølgingsudvalgets arbejde skulle indgå spørgsmålene om egenbetaling, fritagelse for befordringsudgifter samt forsøgenes finansiering.

I september 1987 blev der under opfølgingsudvalget nedsat en arbejdsgruppe vedrørende vedligeholdende fysioterapi til handicappede. Den 2. februar 1988 fremkom arbejdsgruppen med et statusnotat, hvori gruppen definerede sin arbejdsopgave. I maj 1988 fremlagde arbejdsgruppen et notat om tilrettelæggelsen af vedligeholdende fysioterapi for handicappede.

Arbejdsgruppen har haft indledende drøftelser med flere amtskommuner, men der er ikke på nuværende tidspunkt indgået aftaler om igangsætning af forsøg.

Jeg kan yderligere tilføje, at den nye overenskomst mellem Sygesikringens Forhandlingsudvalg og Danske Fysioterapeuter om fysioterapeutisk behandling indeholder et protokollat, hvorefter der til fysioterapi, der ydes i overensstemmelse med intentionerne i det faglige opfølgingsudvalgs forslag til iværksættelse af en forsøgsordning med fysioterapi til fysisk handicappede, kan ydes et tilskud, der udgør det dobbelte af det almindelige sygesikringstilskud til fysioterapi.

Overenskomsten er først trådt i kraft den 1. oktober 1988, og det er derfor ikke allerede nu at sige, om de aftalte tilskudsregler vil fremme igangsætningen af forsøg. Jeg håber, det bliver tilfældet.

Spm. nr. S 41

Til *statsministeren* (7/10 88) af:

Kaj Poulsen (S):

»Agter statsministeren at stå ved de løfter, regeringen gentagne gange har givet de arbejdere, som var ansat på Thule Air Base, da et amerikansk atombevæbnet fly styrtede ned i 1968, angående en gennemgribende helbredsundersøgelse af de i 1968 dansk ansatte medarbejdere?«

Begrundelse

På baggrund af de sidste forlydender om, at den i 1986–87 lovede helbredsundersøgelse skulle være af mindre omfang end oprindelig planlagt, ønsker spørgeren for at undgå stor skuffelse og frustration hos de berørte tidligere medarbejdere på Thule Air Base, at statsministeren bekræfter de tidligere givne løfter fra statsministeren, arbejdsministeren og indenrigsministeren om en omfattende helbredsundersøgelse.

Der henvises til statsministerens møde med Arbejdsmarkedsudvalget den 3. december 1986, statsministerens brev til undertegnede af 29. januar 1987, indenrigsministerens brev af samme dato og Sundhedsstyrelsens notat af 23. januar 1987 (Arbejdsmarkedsudvalgets alm. del, bilag 84). Der henvises endvidere til Folketingets debat den 22. marts 1988 (Folketingstidende 1987–88, 1. samling, sp. 8728), hvor samtlige partier med undtagelse af Fælles Kurs forudsætter den lovede undersøgelse gennemført.

Svar (17/10 88):

Statsministeren (Poul Schlüter):

Regeringen har besluttet, at de danskere, der var beskæftiget på Thule Air Base i 1968, skal tilbydes en særlig helbredsundersøgelse.

Undersøgelserne forventes at blive gennemført på de 4 arbejdsmedicinske klinikker i København, Odense, Århus og Ålborg. Til brug herfor vil Sundhedsstyrelsen udarbejde en redegørelse for de erfaringer, der er indhentet i forbindelse med allerede gennemførte undersøgelser af ansatte på Thule Air Base. Omfanget af den enkelte undersøgelse, herunder detaljeringsgraden af den arbejdsmedicinske forhistorie for den undersøgte, samt eventuel henvisning til specialundersøgelser, herunder undersøgelse af hudlæge, afgøres af de læger, der er ansvarlige for undersøgelsen, på grundlag af en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Sundhedsstyrelsen vil så hurtigt, som det er praktisk muligt, udsende en indbydelse til de mennesker, der omfattes af tilbudet om en særlig helbredsundersøgelse.

Jeg mener på denne baggrund, at regeringen har levet op til de tidligere afgivne løfter.

Spm. nr. S 44

Til *justitsministeren* (7/10 88) af:

Nør Christensen (CD):

»Kan ministeren oplyse, i hvilket omfang politiet i 1987 patruljerede i følgende politikredse: København, Gladsaxe, Glostrup, Helsingør, Hillerød, Roskilde, Slagelse, Næstved, Nykøbing Falster, Odense, Svendborg, Ålborg, Århus, Randers, Viborg, Vejle, Holstebro, Esbjerg, Haderslev og Tønder, og oplyse, hvordan den patruljemæssige dækning fordelte sig på dag-, aften- og nattetimerne, samt fordelingen mellem kørende og gående patrulje opgjort i antal timer på de forskellige tidspunkter af døgnet?«

Begrundelse

I befolkningen er der et ønske om mere synligt patruljerende politi, specielt i de større byer og i aften- og nattetimerne. Tilstedeværelsen af mere uniformeret politi – bl.a. som fodpatrulje – skaber tryghed og må formodes at have en ikke ubetydelig præventiv effekt.

I de senere år er ordenspolitiet pålagt flere og flere administrative opgaver, hvorfor det måske ikke er muligt at gennemføre patruljering i det omfang og på en sådan måde, som det er ønskeligt.

Svar (20/10 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Rigspolitichefen har i anledning af det stillede spørgsmål over for Justitsministeriet oplyst, at der ikke føres nogen samlet statistik over den patruljemæssige dækning fordelt på døgnets timer og opdelt på såvel kørende som gående patruljer. Udarbejdelse af en sådan statistik vil ifølge det oplyste være overordentlig ressourcekrævende.

På grundlag af blandt andet oplysninger i Politiets Årsberetning for 1987 er der imidlertid udarbejdet nedenstående opgørelse over den samlede patruljering i de nævnte politikredse og denne patruljering fordelt på kørende og gående patruljer.

Det er endvidere oplyst, at der i forbindelse med udarbejdelse af tjenesteplanlægningen lægges betydelig vægt på at sikre, at patruljeringen og beredskabet er i overensstemmelse med det behov, der erfaringsmæssigt er på forskellige ugedage og tidspunkter af døgnet.

Opgørelse over den samlede patruljering i 1987 i en række politikredse, opdelt på kørende og gående patruljering. (Antal timer)

| | Kørende | Gående | Total |
|---------------------|---------|---------|---------|
| København | 719.388 | 145.848 | 865.236 |
| Gladsaxe | 69.833 | 951 | 70.784 |
| Glostrup | 66.629 | 4.893 | 71.512 |
| Helsingør | 39.505 | 1.856 | 41.361 |
| Hillerød | 40.079 | 1.874 | 41.953 |
| Roskilde | 43.383 | 1.221 | 44.604 |
| Slagelse | 29.178 | 893 | 30.071 |
| Næstved | 13.297 | 2.958 | 16.255 |
| Nykøbing F. | 19.621 | 388 | 20.009 |
| Odense | 81.523 | 11.327 | 92.850 |
| Svendborg | 28.560 | 1.892 | 30.452 |
| Tønder | 20.976 | 963 | 21.939 |
| Haderslev | 20.730 | 1.746 | 22.476 |
| Esbjerg | 24.833 | 1.000 | 25.833 |
| Vejle | 18.133 | 460 | 18.593 |
| Holstebro | 22.946 | 1.185 | 24.131 |
| Århus | 100.988 | 6.847 | 107.835 |
| Randers | 36.056 | 2.799 | 38.855 |

[Justitsministeren]

| | | | |
|------------------|--------|-------|--------|
| Viborg | 23.449 | 2.640 | 26.089 |
| Ålborg | 68.849 | 9.061 | 77.910 |

Begrundelse

Politiet er gennem årene pålagt flere og flere administrative opgaver, som gør det vanskeligt at skaffe tilstrækkeligt personale til patruljering og kriminalpræventivt arbejde i ønskeligt omfang, hvorfor det må anses for væsentligt at få oplyst, i hvilket omfang politifolk bestrider administrative funktioner, som måske kan klares af andre.

Spm. nr. S 45

Til *justitsministeren* (7/10 88) af:

Nør Christensen (CD):

»Kan ministeren oplyse, hvor mange politifolk der giver møde i retten som anklagere i politisager?«

Begrundelse

En del af ordenspolitiets personale giver møde i retterne som anklagere i politisager, hvilket sker som en aflastning for politiets juristgruppe, men det bør overvejes, om ordenspolitifolk fortsat skal bestride dette arbejdsområde frem for det mere udadvendte politiarbejde, patruljering og kriminalpræventivt arbejde.

Svar (18/10 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

I anledning af det stillede spørgsmål har rigspolitichefen over for Justitsministeriet oplyst, at der ikke foreligger statistiske oplysninger om, hvilke personaleressourcer der anvendes på dette område. Det er den stedlige politimester, der ud fra en samlet vurdering af politikredsens arbejdsopgaver og personaleforhold tilrettelægger arbejdet. I hvilket omfang politiuddannet personale giver møde i retten som anklager, afhænger således dels af politisagerens karakter, dels af personaleforholdene ved det enkelte embede.

Det er dog rigspolitichefens umiddelbare opfattelse, at politifolks møde i retten som anklagere i politisager udgør en relativt beskeden arbejdsopgave set i forhold til den samlede mængde arbejdsopgaver i politikredse.

Spm. nr. S 46

Til *justitsministeren* (7/10 88) af:

Nør Christensen (CD):

»Kan ministeren oplyse, hvor stor en del af politistyrkens politiuddannede personale der udelukkende er beskæftiget med administrative funktioner, som ikke har direkte tilknytning til politiets opgaver efter retsplejelovens § 108, stk. 1, og som ikke er placeret i sygestillinger?«

Svar (18/10 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Rigspolitichefen har over for mig oplyst, at der bortset fra et mindre antal polititjenestemænd i rigspolitichefens administrative afdelinger og i de allerstørste politikredse ikke findes politipersonale, der udelukkende er beskæftiget med personaleadministrative funktioner.

Begrebet sygestillinger har ikke været anvendt i en årrække. Der er således ikke siden slutningen af 1970'erne placeret polititjenestemænd i administrative funktioner begrundet i helbredsmæssige forhold.

Spm. nr. S 51

Til *arbejdsministeren* (10/10 88) af:

Stillinger (SF):

»Hvad kan ministeren oplyse om fremtiden for Tilsynet med Arbejdsløshedskasserne?«

Svar (21/10 88):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg kan oplyse, at der ikke er truffet beslutning om Tilsynet med Arbejdsløshedskassernes fremtid.

Arbejdsministeriet har nedsat en teknisk udredningsgruppe, hvis opgave det er at komme med forslag til, hvordan tilsynet ud fra en revisionsmæssig og tilsynsteknisk synsvinkel mest hensigtsmæssigt bør organiseres.

Udredningsgruppen ledes af direktøren for Arbejdsløshedsforsikringen og har bl.a. sagskyndig bistand fra Administrations- og Personaledepartementet samt Rigsrevisionen.

Gruppen påbegyndte sit arbejde i juni måned 1988.

Resultaterne af gruppens arbejde vil blive sendt til høring i de respektive samarbejdsud-

[Arbejdsministeren]

valg, før der træffes beslutning om tilsynets fremtid.

Spm. nr. S 52

Til *sundhedsministeren* (11/10 88) af:

Klaus Hækkerup (S):

»Kan ministeren oplyse, i hvilke vesteuropæiske lande der i dag gennemføres mammografiscreening (forebyggende folkeundersøgelser af kvinder for brystkræft), og om undersøgelsen er tvungen eller frivillig, hvilke aldersgrupper den omfatter, om der betales for den, samt hvor ofte undersøgelsen gennemføres?«

Svar (19/10 88):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Forebyggende folkeundersøgelse af kvinder for brystkræft ved anvendelse af mammografi er endnu ikke gennemført som landsdækkende tilbud i noget land i eller uden for Vesteuropa. En lang række lande arbejder med at belyse mulighederne for indførelse af denne folkeundersøgelse, og enkelte lande, heriblandt Sverige, har taget principbeslutning om, at der skal etableres forebyggende folkeundersøgelse i hele landet.

Sverige er det land i verden, der er længst fremme med indførelse af mammografiscreening som folkeundersøgelse. I Sverige er der således taget principbeslutning om, at sygehuskommunerne i Sverige skal give dette tilbud til kvinder mellem 40 og 74 år, idet kvinder under 55 år skal tilbydes screeningsundersøgelse med 1½ års interval og kvinder på eller over 55 år med 2 års interval. Imidlertid har disse anbefalinger endnu ikke kunnet gennemføres i hele landet, bl.a. på grund af mangelen på uddannet personale.

Flere lande har udarbejdet – eller er i gang med at udarbejde – redegørelser vedr. mammografiscreening med henblik på eventuel indførelse af nationale programmer. Vurderingen af mammografiscreeningens anvendelighed som folkeundersøgelse af kvinder med henblik på tidlig opsporing af brystkræft baseres først og fremmest på 5 store projekter, som er udført i USA, Holland, Sverige og Italien. I disse projekter er der anvendt forskellig teknik, og tilbudet er givet til forskellige aldersgrupper, ligesom der er forskel på, hvor ofte mammografiundersøgelsen er gennemført. Projekterne ty-

der på, at man ved iværksættelse af folkeundersøgelser med mammografiscreening kan reducere dødeligheden for kvinder, som var 50–64 år ved første screeningsundersøgelse, mens effekten er usikker i andre aldersgrupper. Den mere langsigtede indflydelse på dødeligheden er ligeledes usikker.

Sundhedsministeriet er ikke bekendt med, at man i noget land overvejer at indføre tvungen forebyggende mammografiscreening.

Sundhedsministeriet er heller ikke bekendt med lande, som overvejer at indføre et folkeundersøgelserprogram med mammografiscreening, hvor kvinderne skal betale for undersøgelsen, men skal ikke afvise, at der kan være lande, der overvejer dette. Det kan imidlertid oplyses, at kræftorganisationerne i USA for mere end 10 år siden har tilrådet den enkelte kvinde jævnligt at få foretaget en mammografiundersøgelse med henblik på tidlig opsporing af brystkræft, og at kvinderne i USA selv betaler for denne undersøgelse. Det har medført, at man i USA arbejder meget på at billiggøre undersøgelsen, da den kun anvendes af få procent af kvinder i de relevante aldersgrupper.

Spm. nr. S 53

Til *sundhedsministeren* (11/10 88) af:

Klaus Hækkerup (S):

»Kan ministeren oplyse, hvornår der kan forventes at foreligge en redegørelse fra det af Sundhedsstyrelsen nedsatte underudvalg vedrørende mammografiscreening?«

Svar (19/10 88):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Det af Sundhedsstyrelsens Planlægnings- og Visitationsudvalg nedsatte underudvalg vedr. mammografiscreening vil afgive redegørelse med udgangen af 1988.

Spm. nr. S 54

Til *sundhedsministeren* (11/10 88) af:

Glistrup (FP):

»Hvor meget vil den årlige besparelse udgøre i den offentlige sektor og hos befolkningen, hvis hjertemedicinen Adalat ikke længere bliver tilskudsberettiget?«

[Glistrup]

Begrundelse

Mange af landets hjertepatienter får fra deres læge recept på Bayer-produktet Adalat, til trods for at det ca. 35 pct. billigere kopipræparat Hexadilat vistnok ikke på noget punkt er ringere.

Hvis sundhedsministeren er enig heri, må der være mange penge at spare på landsplan. Spørgeren er naturligvis opmærksom på branchens argumentation med, at man hæmmer medicinalproduktudviklingen, hvis man ikke ønsker de forskningstunge originalpræparater, men som det fremgår af spørgsmålets formulering, er det ikke den diskussion, som ønskes belyst ved besvarelsen af nærværende spørgsmål.

Svar (20/10 88):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

Jeg kan oplyse, at besparelsen for den offentlige sygesikring ved overflytning af det totale forbrug af lægemidlet Adalat til synonympræparatet Hexadilat vil udgøre omkring 6,7 mio. kr. om året. En sammenligning af priserne på de pakningsstørrelser, der er ens for begge lægemidler, viser, at patienternes egenbetaling ved køb af Adalat gennemsnitlig er ca. 37,5 pct. højere end ved køb af Hexadilat. Patienternes besparelse ved overflytning af forbruget til Hexadilat vil udgøre 2,3 mio. kr. om året.

Som det vil være spørgeren bekendt, er originalpræparater efter patentlovgivningen beskyttet i en periode på 20 år. Den effektive patenttid er dog ofte kun 8–10 år på grund af de strenge dokumentationskrav. Inden for patentperioden kan producenter af originalpræparater få dækket forskningsomkostninger m.v. Efter udløbet af beskyttelsesperioden finder jeg det hensigtsmæssigt at der foregår en reel og fri konkurrence på lægemiddelområdet.

Jeg kan oplyse, at jeg agter at fremsætte lovforslag om ændring af sygesikringslovens medicintilskudsregler, hvori indgår et forslag om, at tilskud til synonyme lægemidler ydes med et fast kronebeløb, der beregnes ud fra prisen på det billigste synonympræparat. Ordningen vil medføre øget priskonkurrence og vil således styrke de naturlige markedsmekanismer. Ligeledes vil ordningen motivere lægerne til at ordinere billigste synonympræparat til gavn for såvel forbrugerne som det offentlige.

Spm. nr. S 55

Til *landbrugsministeren* (11/10 88) af:

Stillinger (SF):

»Vil ministeren begrunde, hvorfor Jordbrugsteknikere i Danmark ikke er repræsenteret i Landbrugsministeriets Konsulentudvalg?«

Begrundelse

I § 8 i Landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 489 af 4. september 1975 er anført, at landbrugsministeren nedsætter Landbrugsministeriets Konsulentudvalg med den opgave at afgive udtalelser til ministeriet vedrørende spørgsmål om konsulentvirksomhed og med følgende sammensætning:

- 1 medlem udpeget af De Samvirkende Danske Landboforeninger
- 1 medlem udpeget af De Samvirkende Danske Husmandsforeninger
- 1 medlem udpeget af Alm. Dansk Gartnerforening og De Samvirkende Danske Haveselskaber i forening
- 2 medlemmer udpeget af Foreningen af Danske Landbrugskonsulenter

Jordbrugsteknikere i Danmark, som er den faglige organisation for landbrugs- og gartneriteknikere, stiftet i 1985, har et meget stort antal medlemmer, der i højeste grad er berørt af omhandlede lov, og medlemmerne besætter i øvrigt betydelige poster på området.

Jordbrugsteknikernes viden er af en anden karakter og på et andet niveau end f.eks. agronomers/hortonomers. De vil derfor kunne tilføre udvalget en viden og erfaring, som ikke er repræsenteret i forvejen.

Derfor anmodes ministeren om at overveje at medinddrage jordbrugsteknikerne i Landbrugsministeriets Konsulentudvalg.

Svar (20/10 88):

Landbrugsministeren (Tørnæs):

Landbrugsministeriet har tidligere behandlet ansøgninger fra Jordbrugsteknikere i Danmark (tidligere Foreningen af Landbrugsteknikere) om optagelse i Landbrugsministeriets Konsulentudvalg.

Landbrugsministeriet har imidlertid fundet, at det i forbindelse med udvalgets bistand til ministeriet er hensigtsmæssigt, at udvalget er så

[Landbrugsministeren]

snævert sammensat som muligt. Landbrugsministeriet har endvidere fundet, at en udvidelse af konsulentudvalget alene burde ske, såfremt der herved vil blive tilført udvalget en særlig saglig/faglig viden, som ikke allerede er repræsenteret i udvalget.

Retgrundlaget for statens tilskud til jordbrugets konsulentvirksomhed er for øjeblikket under revision. Et lovforslag er genfremsat den 6. oktober.

Jeg vil i forbindelse med gennemførelse af den nye tilskudsordning være opmærksom på de synspunkter, som Jordbrugsteknikere i Danmark har fremsat. Jeg vil vurdere synspunkterne i forbindelse med mine overvejelser om etablering af et rådgivende udvalg, som skal bistå med administrationen af den nye tilskudsordning.

Spm. nr. S 56

Til *undervisnings- og forskningsministeren* (11/10 88) af:

Stillinger (SF):

»Hvad agter ministeren at foretage for at give elever med studentereksamen mulighed for at gå om i enkeltfag i forsøget på at forbedre deres eksamensgennemsnit i lighed med hf-elever – og for øvrigt i lighed med de svenske studenter?«

Begrundelse

I dag kan hf-elever forbedre deres gennemsnit ved at tage et fag om. Det kan studenter derimod ikke. Flere af gymnasieelevernes afsluttende eksaminer færdiggøres i 1. og 2. gymnasieklasse, hvor eleverne er 16–17 år gamle.

Det virker urimeligt, at unge mennesker ikke har mulighed for at forbedre deres studentereksamen på et senere tidspunkt i deres tilværelse.

Derfor ønskes en tilkendegivelse fra ministeren om, hvad han agter at gøre for at ændre denne praksis.

Svar (21/10 88):

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Som begrundelse for spørgsmålet anføres det, at nogle af studentereksamensfagene afsluttes allerede efter 1. eller 2. gymnasieklasse.

I de mundtlige fag, som afsluttes på dette tidspunkt, er der – såvel efter den gamle gymnasieordning som efter den nye – mulighed for reeksamination. Eleverne kan således undgå at trække en enkelt dårlig karakter med i det videre gymnasieforløb.

Når reeksaminationsmuligheden ikke findes efter 3. gymnasieklasse, hænger det sammen med, at erfaringerne fra hf-systemet ikke er overvældende gode. I praksis er det sjældent, at eleven har forbedret sin viden mellem 1. og 2. eksamination, og karakteren ligger hyppigt på samme niveau.

Begrundelsen for at bevare ordningen på hf er den, at her er der bl.a. tale om et enkeltfagssystem, hvor typisk ældre kursister kan sammenstykke en eksamen over en længere årrække, således at en række faktorer kan begrunde, at kursisterne skal have en chance mere.

Spm. nr. S 57

Til *boligministeren* (11/10 88) af:

Klaus Hækkerup (S):

»Kan ministeren oplyse, hvilke økonomiske og planlægningsmæssige overvejelser samt hvilke overvejelser om udvikling af hovedstadsområdet der ligger til grund for planerne om at samle Statsskattedirektoratet i Valby, og herunder oplyse, om den planlagte samling af Statsskattedirektoratet forudsætter køb, salg eller leje af lokaler, samt hvilke personalemæssige konsekvenser samlingen vil bevirke?«

Svar (21/10 88):

Boligministeren (Ninn-Hansen, fg.):

Statsskattedirektoratet er i dag spredt på 4 forskellige adresser, hvilket er administrativt u hensigtsmæssigt. Det er derfor det overordnede mål inden for et kortere tidsrum at samle Statsskattedirektoratets centrale afdelinger på en enkelt adresse, hvorved der også vil kunne opnås væsentlige besparelser på direktoratets driftsomkostninger.

Til brug for direktoratets planlægningsafdelings gennemførelse af selvangivelsen for 1988 har Boligministeriet for nylig indgået et lejemål på Ottiliavej i Valby. Der foreligger ikke i Boligministeriet planer om, at samlingen af direktoratets centrale afdelinger skal ske i tilknytning hertil, men mulighederne herfor vil blive overvejet og undersøgt, ligesom Boligministeri-

[Bolligministeren]

et også vil undersøge andre muligheder for en lokalemæssig samling af Statsskattedirektoratet.

Spm. nr. S 58

Til *arbejdsministeren* (11/10 88) af:

Kaj Poulsen (S):

»Hvad agter ministeren at foretage over for sømændenes a-kasse på baggrund af, at de har nægtet at opfylde Arbejdsdirektorates pålæg om at ophøre med at opkræve et administrations-/ekspeditionsbidrag af ledige medlemmer?«

Begrundelse

Det er blevet oplyst over for spørgeren, at lederen af sømændenes a-kasse på a-kassens generalforsamling skulle have oplyst, at direktoratets pålæg ikke ville blive opfyldt, samt at kassens daglige leder, Hans Dreisler, skulle have udtalt, »at det ikke var nogle skide embedsmænd, der skulle bestemme over medlemmerne i Sømændenes Forbund«.

Sømændenes a-kasse skulle for at omgå direktoratets pålæg have ændret det såkaldte administrationsbidrag til et såkaldt ekspeditionsgebyr.

Svar (18/10 88):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg kan oplyse, at sømændenes afdeling af Maritim Arbejdsløshedskasse den 21. marts 1988 har klaget til Arbejdsministeriet over Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringens afgørelse af 25. februar 1988.

I klageskrivelsen har kassen bl.a. oplyst, at opkrævningen af det omhandlede gebyr sker i forbindelse med indsættelsen af dagpenge på medlemmernes konti. Kassen har meddelt Postgiro en specifikation over, hvordan det enkelte medlems dagpenge skal udbetales, herunder om overførsel af gebyret til Søfartens Interessekontor.

Kassen har endvidere oplyst, at gebyret ikke er et administrationskontingent, men et af medlemmerne besluttet beløb, der efter aftale tilfalder Søfartens Interessekontor for de mange ydelser, Søfartens Interessekontor giver medlemmerne.

Arbejdsministeriet har netop truffet en afgørelse i sagen, hvorefter Arbejdsministeriet har fundet, at opkrævning af det omhandlede gebyr falder uden for arbejdsløsheds-kassens formål.

Arbejdsministeriet har ved afgørelsen lagt vægt på kassens oplysninger om, at gebyret ikke er et administrationskontingent, samt at kassen ikke har indgået en administrationsaftale med Søfartens Interessekontor.

Arbejdsministeriet har således tiltrådt Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringens afgørelse, herunder direktoratets pålæg om standning af gebyropkrævninger og tilbagebetaling til medlemmerne af gebyrer opkrævet i perioden fra den 1. januar 1985.

Jeg må herefter gå ud fra, at kassen retter sig efter Arbejdsministeriets afgørelse.

Sagens langvarige behandling skyldes, at der i sagsforløbet har foreligget en række divergerende oplysninger, som det har været nødvendigt at få undersøgt nærmere.

Spm. nr. S 59

Til *socialministeren* (11/10 88) af:

Helge Mortensen (S):

»Vil ministeren overveje at ændre de administrative regler for behandling af anmeldelser af arbejdsskader, således at et afslag på en anmeldelse ikke blokerer for en sags forelæggelse for Erhvervsygydomsudvalget?«

Begrundelse

Det er fremgået af dagspressen, at behandlingen af en sag om arbejdsskadeerstatning behandles forskelligt, alt efter om anmelderen har kendskab til de særlige administrative regler i Sikringsstyrelsen. Hvis en sag er blevet afvist under henvisning til erhvervsygydomslisten, er det yderst vanskeligt efterfølgende at få sagen forelagt for Erhvervsygydomsudvalget. Denne praksis gør, at sagerne får en uens behandling, idet nogle rutinemæssigt afvises, mens andre får en grundig og seriøs behandling gennem Erhvervsygydomsudvalget.

For at afhjælpe problemerne kunne man f.eks. ændre anmeldelsesskemaet, så det forsynes med en afkrydsningsrubrik, hvoraf det fremgår, at sagen ønskes forelagt Erhvervsygydomsudvalget, eller i det mindste, at den anmeldende læge efter et afslag fra Sikringsstyrelsen får lejlighed til at bede om sagens forelæg-

[Helge Mortensen]

gelse for Erhvervssygdomsudvalget, hvis lægen fortsat mener, at sygdomstilfældet er erstatningspligtigt.

Svar (14/10 88):

Socialministeren (Aase Olesen):

Efter arbejdsskadeforsikringsloven kan der tilkendes ydelser for andre sygdomme end erhvervssygdomme, hvis det godtgøres, at sygdommen efter nyeste medicinske erfaring opfylder kravene for optagelse på erhvervssygdomsfortegnelsen, eller hvis den må anses for udelukkende eller i overvejende grad at være forårsaget af arbejdets særlige art.

Tilfælde, der anmeldes efter denne regel, skal forelægges Erhvervssygdomsudvalget til vejledende udtalelse.

I princippet forudsættes anmodning om forelæggelse for udvalget således fremsat i anmeldelsen.

Det er imidlertid Sikringsstyrelsens praksis, at sager, der ønskes forelagt for Erhvervssygdomsudvalget, før styrelsen har truffet afgørelse, altid forelægges udvalget, uanset om det på forhånd ud fra hidtidig erfaring er udelukket, at tilfældet vil kunne anerkendes.

En anmodning om behandling i Erhvervssygdomsudvalget fremsat efter sagens afgørelse vil blive (gen)vurderet med henblik på eventuel forelæggelse, for eksempel som følge af, at der er indgået nye oplysninger i sagen.

I tilfælde, hvor sager er anmeldt som erhvervssygdomme, vil Sikringsstyrelsen desuden på eget initiativ forelægge sagen for udvalget, hvis der er tvivl om, hvorvidt der er tale om en egentlig erhvervssygdom optaget på fortegnelsen, eller hvis lidelsen efter Erhvervssygdomsudvalgets seneste praksis skønnes at kunne anerkendes.

Ukendskab til anmeldereglerne vil således ikke føre til, at en sag, som det antydes i begrundelsen for spørgsmålet, ikke får en grundig og seriøs behandling.

Jeg anser derfor de administrative regler for behandling af anmeldelser af arbejdsskadesager med henblik på forelæggelse for Erhvervssygdomsudvalget for at være i overensstemmelse med lovens intentioner og desuden for at være fuldt ud betryggende.

Spm. nr. S 60

Til **justitsministeren** (12/10 88) af:

Pernille Sams (KF):

»Vil ministeren tage initiativ til at inddrage unge under 15 år, der begår hård kriminalitet, under samfundets sanktionsmuligheder, således at der etableres alternative straffereformer for disse unge på linje med, hvad der nu planlægges for unge mellem 15 og 18 år i form af en social kontrakt, tvangsanbringelse under socialforsorgen, samfundstjeneste eller andet?«

Begrundelse

Udviklingen i kriminaliteten blandt de helt unge er gået i en meget hård retning i de senere år. Derfor er det blevet påkrævet, at man fra samfundets side kan reagere over for disse unge lovovertrædere.

I tilfældet med Joachimsagen (et meget modbydeligt drab på et barn) er der under efterforskningen faldet mistanke på en dreng, der på gerningstidspunktet var 14 år. En så grov forbrydelse bør kunne følges op fra samfundets side, selv om den unge er under 15 år. I tilfælde af så grov kriminalitet, som drab er, bør anklagemyndigheden under alle omstændigheder kunne rejse en sag, således at man i det mindste har mulighed for at opklare forbrydelsen.

Det nuværende straffesystem med bl.a. fængselsstraf egner sig ikke til helt unge lovovertrædere, men det er vigtigt for de unge at opleve samfundets reaktion hurtigt, når de begår hård kriminalitet, for at hindre en videre kriminel løbebane. Derfor vil det være hensigtsmæssigt med andre sanktionsmuligheder til disse helt unge kriminelle såsom tvangsanbringelse under socialforsorgen, samfundstjeneste eller lignende.

Svar (19/10 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Efter straffelovens § 15 straffes handlinger foretaget af børn under 15 år ikke. Heller ikke andre strafferetlige retsfølger som f.eks. dom til psykiatrisk behandling kan anvendes over for børn under den kriminelle lavalder. Regeringen har ingen planer om at sænke den kriminelle lavalder.

Det forhold, at børn under 15 år falder uden for det strafferetlige system, er imidlertid ikke ensbetydende med, at der intet kan gøres over for disse børn i tilfælde af kriminalitet. Efter de almindelige regler i bistandsloven, der også

[Justitsministeren]

gælder for børn, der har begået strafbart forhold, kan det sociale udvalg i kommunen iværksætte foranstaltninger af forskellig art over for børn og unge.

Det kan dreje sig om foranstaltninger lige fra vejledning og rådgivning til noget så indgribende som anbringelse uden for hjemmet, f.eks. i institution.

Det kan oplyses, at jeg som bebudet i statsministerens åbningsredegørelse om kort tid vil afgive en redegørelse til Folketinget om unge lovovertrædere. Redegørelsen vil foreslå, at der etableres muligheder for at indgå sociale kontrakter, der indebærer umiddelbare pligter for børn og unge lovovertrædere. Det er min opfattelse, at disse nye foranstaltninger også bør kunne iværksættes over for børn og unge under den kriminelle lavalder.

Spm. nr. S 61

Til *sundhedsministeren* (12/10 88) af:

Leif Hermann (SF):

»Kan ministeren oplyse, hvorledes hun vil delagtiggøre offentligheden i forløbet af de forestående syv tjenestemandssager mod tjenestemænd i Sundhedsstyrelsen, Statens Seruminstitut og Rigshospitalet?«

Begrundelse

I henhold til tjenestemandssagens § 21, stk. 7, er tjenestemandssager ikke offentlige. Offentlighed kan dog bestemmes af ministeren, såfremt tjenestemanden med tilslutning af vedkommende centralorganisation fremsætter begæring herom.

Så vidt vides har ministeren ikke truffet en sådan bestemmelse. Derved vil tjenestemandssagerne i offentligheden fremstå i en uheldig kontrast til landsdommer Niels Johan Petersens offentliggjorte redegørelse om anvendelse af ikke-screenet donorblod.

Dette forhold gør det efter spørgerens opfattelse påkrævet, at ministeren overvejer, hvorledes offentligheden skal underrettes under tjenestemandssagernes gang.

Svar (19/10 88):

Sundhedsministeren (Elsebeth Kock-Petersen):

I min besvarelse af 17. oktober 1988 af spørgsmål nr. 9 fra Folketingets Sundhedsudvalg (alm.del-bilag 12) om, hvorvidt tjenestemandssagerne af embedsmændene i sagen om donorblod vil være offentlige, har jeg oplyst, at jeg vil imødekomme ønsker om offentlig adgang til de iværksatte undersøgelser.

Som det er spørgeren bekendt, giver lovgivningen mig kun mulighed for at give offentligheden adgang, såfremt tjenestemanden med tilslutning af vedkommende centralorganisation fremsætter begæring om dette, jf. tjenestemandssagens § 21, stk. 7.

Som jeg allerede har oplyst over for Folketingets Sundhedsudvalg, er denne forudsætning ikke opfyldt for nogen af de berørte embedsmænds vedkommende, og jeg har derfor ikke mulighed for at delagtiggøre offentligheden i forløbet af de forestående tjenestemandssager, jf. tjenestemandssagens § 21, stk. 8-9, der forbyder offentlig gengivelse af, hvad der er passeret under forhør og retsmøder, der ikke er offentlige.

Spm. nr. S 71

Til *justitsministeren* (13/10 88) af:

Fischer (KF):

»Vil ministeren tage initiativ til at skærpe straffen for erhvervmæssig fremstilling og salg af børnepornografisk materiale?«

Begrundelse

På baggrund af de sidste dages debat i medierne om seksuelt misbrug af børn, hvoraf det fremgår, at dette misbrug er mere udbredt end først antaget, bedes ministeren overveje en skærpelse af straffen fra bødestraf til fængselsstraf for fremstilling og salg af børnepornografisk materiale.

Svar (19/10 88):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

I anledning af det stillede spørgsmål kan jeg oplyse, at Folketinget i 1980 indsatte følgende bestemmelse som § 235 i straffeloven:

»§ 235. Den, som erhvervmæssigt sælger eller på anden måde udbreder eller med forsæt hertil fremstiller eller skaffer sig utugtige fotografier, film eller lignende af børn, straffes med bøde.«

[Justitsministeren]

Som det fremgår, indeholder strafferammen alene bødestraf. Herudover giver straffeloven hjemmel til konfiskation af det børnepornografiske materiale, som forbrydelsen angår.

Indledningsvis vil jeg gerne gøre opmærksom på, at når man taler om børnepornografi, er det strafferetligt set nødvendigt at sondre mellem selve *optagelsen* af de pornografiske billeder og det efterfølgende *salg* af billederne.

Den, som *optager* pornografiske fotografier af børn, vil i almindelighed kunne straffes for blufærdighedskrænkelse efter straffelovens § 232, der giver mulighed for at idømme op til 4 års fængsel. Hvis der i forbindelse med optagelsen foretages et seksuelt overgreb mod et barn, vil der endvidere kunne blive tale om straf efter andre bestemmelser i straffelovens kap. 24 om sædelighedsforbrydelser, f.eks. § 222 (samleje med børn under 15 år – op til 10 års fængsel) eller § 224 (anden kønslig omgængelse end samleje med børn – også op til 10 års fængsel).

Der er således efter de gældende bestemmelser i straffeloven mulighed for at straffe gerningsmændene til selve optagelsen af børnepornografiske billeder med langvarige frihedsstraffe.

Den anden del af problemstillingen, når man taler om børnepornografi, er *trykningen og distributionen* af børnepornografi. Her er situationen den, at sådan trykning eller distribution af børnepornografi var straffri, indtil der i 1980 blev indsat en bestemmelse i straffelovens § 235 om straf for erhvervs-mæssig fremstilling, salg eller anden distribution af børnepornografi. Straffen for overtrædelse af § 235 er som nævnt bøde.

Bestemmelsen blev udformet på grundlag af en udtalelse fra Straffelovrådet, og i forbindelse med det rejste spørgsmål vil jeg gerne nævne, at et medlem af Straffelovrådet – nemlig daværende rigsadvokat Lindegaard – i Straffelovrådets udtalelse om børnepornografi gik ind for, at strafferammen i straffelovens § 235 skulle give mulighed for at gå op til fængsel i indtil 6 måneder. Under folketingsbehandlingen af lovforslaget støttede de borgerlige partier dette forslag, som dengang ikke kunne opnå flertal i Folketinget.

Regeringen tager meget kraftig afstand fra fremstilling og salg af børnepornografi, og jeg er derfor interesseret i at høre, om der i Retsudvalget er et flertal, som vil kunne støtte et for-

slag om at hæve strafferammen, således at der bliver mulighed for at idømme frihedsstraf. I et samråd i Retsudvalget den 20. september 1984 rejste jeg spørgsmål herom, men der var dengang tilsyneladende heller ikke flertal herfor.

Såfremt situationen nu har ændret sig, vil jeg være villig til at tage spørgsmålet om at hæve strafferammen op til nærmere vurdering.

Spørgsmålet er jo begrundet i en aktuel debat i medierne om seksuelle misbrug af børn, der især har taget udgangspunkt i en norsk reportage, der har været vist i dansk fjernsyn.

Der har i norsk presse været rejst alvorlig tvivl om dele af reportagens troværdighed, ligesom der også i dansk presse er fremkommet indvendinger mod reportagens almene troværdighed. Personlig tvivler jeg også stærkt på, at antallet af misbrug er så stort, som det hævdes fra forskellig side, men det betyder ikke, at jeg betragter problemerne som mindre alvorlige.

Spm. nr. S 72

Til *energiministeren* (13/10 88) af:

Riishøj (SF):

»Vil ministeren tage initiativer, der sikrer, at elforbrugerne får det fulde udbytte af at nedsætte deres elforbrug, f.eks. gennem ændringer af de gældende eltarifsystemer?«

Begrundelse

I Søndagsavisen den 9. oktober 1988 blev påvist eksempler på, at forbrugere, der nedsætter deres elforbrug, straffes økonomisk gennem en højere kWh-pris.

Fra elværksside er dette ikke blevet benægtet; desuagtet går man fra elværksside imod en omlægning af eltarifsystemet, hvorfor forbrugeren ikke får fuldt udbytte af at nedbringe sit elforbrug.

Som bekendt gennemføres der en energisparekampagne. Den får næppe succes, så længe elforbrugerne belønnes for et højere elforbrug.

Gennem spørgsmålet ønskes klarlagt, om ministeren vil tage konkrete skridt til at ændre de gældende skadelige kostprismetoder ved fastlæggelsen af elbetalingssystemerne og i stedet for sikre, at hensynet til besparelser i resourceforbruget, derunder miljøhensyn, kommer i første række.

Svar (20/10 88):

Energiministeren (Bilgrav-Nielsen):

Den eksisterende eltarifstruktur baserer sig på princippet om omkostningsægte tariffer. Det indebærer, at hver forbruger så vidt muligt betaler de omkostninger, som vedkommende giver anledning til for elforsyningen. Princippet er udmøntet i Danske Elværkers Forenings 1977-betænkning om tarifiering, som deler elforbrugernes løbende betalinger op i to elementer:

- abonnementsbetalingen, som er et fast forbrugsafhængigt bidrag til dækning af de omkostninger, der alene afhænger af antallet af installationer – det vil sige målerudstyr, administration samt drift og vedligeholdelse af lavspændingsnettet,

- betaling efter forbrug til dækning af omkostninger til brændsel, drift og vedligehold af anlæg samt finansiering af nye elproduktions- og fordelingsanlæg.

Den forbrugsafhængige betaling pr. kWh skal således give dækning for såvel kapacitets- som energiomkostninger.

I praksis vil det naturligvis ikke altid kunne lade sig gøre præcist at afspejle de faktiske omkostninger i tarifstrukturen. Der vil i mange tilfælde være et element af skøn, og der forekommer da også relativt store forskelle fra selskab til selskab på bl.a. størrelsen af den faste abonnementsbetaling.

Det er klart, at almindelige forbrugere, der henholdsvis øger eller nedsætter deres elforbrug, totalt set kommer til at betale mindre hhv. mere pr. kWh end forhen i kraft af den uforandrede faste abonnementsbetaling, men at dette skulle være det samme som at »straffe« besparelser og »belønne« et øget forbrug, er jeg ikke enig i. Nedsætter man sit elforbrug, får man godskrevet de fulde sparede omkostninger i elsystemet med hensyn til såvel brændsels- og driftsomkostninger som sparede omkostninger til ny produktionskapacitet.

Dertil kommer, at afgiften på bl.a. husholdningernes elforbrug er lagt på forbruget af kWh og dermed på den forbrugsafhængige del af elprisen. Det forøger »vægten« af den forbrugsafhængige del af prisen i forhold til abonnementsbetalingen og forøger dermed incitamentet til at spare.

Jeg er enig i, at elbesparelshensyn bør prioriteres meget højt, og at tarifferne kunne være et af flere virkemidler med henblik på at opnå

besparelser. Endnu ved vi for lidt om, hvordan ændrede tariffer i givet fald påvirker forbruget, men i AKF-projektet om vidtgående elbesparelser afprøves i det forsøg, der er igangsat med husholdningernes elforbrug, virkningerne af en ændret, fuldt forbrugsafhængig tarif.

Forsøget, som også indeholder afprøvning af en række andre virkemidler såsom information og rådgivning, er igangsat i sommer, og Energiministeriet vil løbende underrette Folketingets Enerkipolitiske Udvalg om resultaterne af forsøget, så snart de foreligger. Første fase af forsøget forventes af rapporteret i efteråret 1989.

Spm. nr. S 73

Til *kulturministeren* (13/10 88) af:

Stillinger (SF):

»Hvad agter ministeren at foretage for at undersøge omfanget af doping i den danske idrætsverden, og agter ministeren at udarbejde en handlingsplan for at komme doping til livs?«

Begrundelse

De senere års afsløring af doping i Danmark, bl.a. inden for vægtløftning og bodybuilding, samt de mange dopingskandaler ved OL i Seoul giver anledning til ønsket om en undersøgelse af omfanget af doping i den danske idrætsverden samt en handlingsplan for afskaffelse af doping. Doping er ødelæggende for idrætsudøvernes helbred, og samtidig er doping med til at give den danske idræt et utroværdigt omdømme. Derfor er det vigtigt, at den danske kulturminister fremlægger en handlingsplan for afskaffelse af doping i den danske idrætsverden.

Svar (21/10 88):

Kulturministeren (Olé Vig Jensen):

Jeg er enig med spørgeren i, at doping – misbrug af medicin, stimulanser og andre stoffer – i idrætten er en alvorlig sag. Jeg vil dog ikke gå så vidt, som spørgeren gør i sin begrundelse, nemlig drage den konklusion, at dopingproblemet giver dansk idræt et utroværdigt omdømme.

I så henseende synes fænomenet heldigvis at være for begrænset i henseende både til idrætsgrene og til antal personer.

[Kulturministeren]

Dopingkontrollen i Danmark varetages af Dansk Idræts-Forbund (DIF) og af Team Danmark, og de to institutioner samarbejder om opgaven, bl.a. for at undgå overlapninger i kontrolarbejdet. Team Danmark foretager kontrol af de eliteidrætsudøvere, som oppebærer støtte fra eliteidrætsorganisationen; DIF foretager kontrol af idrætsudøvere, som er medlemmer af specialforbundene under DIF. Kontrolprøverne sendes til analysering på et laboratorium. Sanktionen over for idrætsudøvere er udelukkelse fra konkurrenceidræt i mindst 18 måneder, i gentagelsestilfælde mindst 36 måneder, og over for dem, der tilskynder eller medvirker til doping, udelukkelse fra al idræt, herunder fra lønnede eller ulønnede hverv, i mindst 5 år eller for bestandig. Reglerne om dopingkontrol og sanktioner er fastsat i DIF's dopingkontrolregulativ, således som dette senest er vedtaget i 1984.

Det er idrætsorganisationernes opfattelse, som jeg er enig i, at dopingkontrollen over for idrætsudøvere skal varetages af idrætten selv; også det forebyggende og oplysende arbejde over for medlemmerne varetages af idrætsorganisationerne.

De meget store beløb, som årligt tilflyder idrætten, kan bl.a. benyttes til disse formål. Den handling, som skal til, skal sættes i værk af idrætten selv.

En undersøgelse af dopingproblemet omfang i dansk idræt kan ligeledes være en opgave for idrætten selv, men også inden for rammerne af de midler, som årligt er til rådighed for forskningsprojekter herhjemme, vil der kunne gennemføres sådanne undersøgelser, hvis den forskningsmæssige betydning deraf anses for at være tilstrækkelig stor.

Jeg ville se med positive øjne på gennemførelsen af et sådant projekt. Men i relation til selve bekæmpelsen af dopingproblemet er det min opfattelse, at en målrettet indsats over for de grupper, der befinder sig i den erfaringsmæssigt belastede del af idrætsverdenen, og den mest effektive og intensiverede håndhævelse af de eksisterende sanktionsbestemmelser må gives en høj prioritet. Jeg tror på, at risikoen for og skammen ved afsløring og udelukkelse er et effektivt middel over for ambitiøse idrætsudøvere.

Jeg vil gerne tage emnet op med idrætsorganisationernes formænd og ledere, når jeg mø-

des med dem, og jeg vil understrege, at jeg ser med stor alvor på problemet. Både DIF og Team Danmark har forøget deres bevillinger til dopingkontrol væsentligt, og jeg håber, at en streng håndhævelse af reglerne vil bære frugt.

Dopingspørgsmålet angår også Sundhedsministeriet, Justitsministeriet og Skatteministeriet (toldvæsenet). Jeg har derfor sendt kopi af hr. Stillingers spørgsmål og af mit svar til disse ministerier.

Jeg har tillige sendt kopi heraf til Idrættens Fællesråd, DIF og Team Danmark.

Spm. nr. S 76

Til *finansministeren* (14/10 88) af:

Margrete Auken (SF):

»Hvorfor kan ikkeregeringsudpegede medlemmer af ministerielt nedsatte råd og nævn ikke modtage vederlag, der svarer til de regeringsudpegedes, og finder ministeren ikke, at der hermed sker en stor forskelsbehandling, som kan ødelægge intentionerne om at få så bredt sammensatte råd og nævn som muligt, og agter ministeren at rette op på dette misforhold?«

Begrundelse

Når Folketinget ønsker nedsat råd eller nævn, er det med henblik på, at alle de vigtigste forskellige synspunkter kan komme frem i disse råd/nævn.

I rådene f.eks., hvor der forskelsbehandles så voldsomt, som tilfældet er med vederlagsbetalingen, risikerer vi, at personer udpeget af interesseorganisationer kan afslå deltagelse af økonomiske grunde. Dermed øges risikoen for, at grundlaget for at lovgive bliver så svagt, at det kan resultere i lovsjusk eller i en mangelfuld lov, der skal revideres kort tid efter ikrafttrædelsen.

Svar (21/10 88):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Kriterierne for, om der kan ydes vederlag til formænd for eller medlemmer af råd, nævn og lignende, går ikke på, om de pågældende er regeringsudpegede eller ikkeregeringsudpegede.

De gældende retningslinier er fastlagt i Finansministeriets cirkulære af 4. juni 1986 om særskilt vederlæggelse m.v.

[Finansministeren]

Ifølge cirkulæret, der er udsendt efter forudgående forelæggelse for Lønningsrådet og Finansudvalget, går hovedsondringen på, om den pågældende er statsansat eller ikkestatsansat. Den endelige vurdering af, om der kan ydes vederlag eller ej, beror imidlertid på et konkret skøn.

Statsansatte kan kun i meget sjældne undtagelsestilfælde få særskilt vederlag, idet der for dem gælder en forhåndsformodning om, at hverv for staten udføres som led i det tjenstlige arbejde.

Ikkestatsansatte kan derimod som udgangspunkt få særskilt vederlag.

Særskilt vederlag kan dog ikke ydes, når varetagelsen af særlige organisationsinteresser, politiske interesser og lignende må anses for overvejende i forhold til de øvrige hensyn, der ligger til grund ved udpegningen af den pågældende. Hvis den pågældende er udpeget af eller efter indstilling fra vedkommende interesseorganisation m.v., er der en forhåndsformodning om, at interessevaretagelsen er det overvejende hensyn.

De foranævnte regler om organisationsrepræsentanter m.v. blev oprindeligt fastlagt på grundlag af en af Finansudvalget i 1978 foranstaltet honorargennemgang, og reglerne er blevet videreført i Finansministeriets praksis, således at ministeriet i tvivlstilfælde har forelagt Lønningsrådet sagen til udtalelse.

Finansministeriet har f.eks. for nylig indhentet en principiel udtalelse fra Lønningsrådet i anledning af 3 konkrete sager, og ministeriet har på baggrund af udtalelsen afslået at yde særskilt vederlag, under henvisning til reglerne om organisationsrepræsentanter m.v.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 17:

Forslag til lov om ændring af lov om tipping og lov om eliteidrættens fremme. (Indførelse af et lottospil).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 6/10 88).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erling Christensen (S):

Lovforslaget om indførelse af lottospil har til formål at skaffe flere penge til vore mange tusinde frivillige foreninger og dermed også til de mange sports- og idrætsforeninger, vi har her i landet inden for både breddeidrætten og eliteidrætten.

Indledningsvis vil jeg derfor gerne udtrykke glæde over, at ingen danske idrætsfolk var indblandet i de dopingskandaler, de overståede olympiske lege var så rige på. Jeg håber og tror på, at ansvarlige danske idrætsfolk og ledere vil sørge for, at de livsfarlige dopingmidler ikke bliver anvendt af danske idrætsfolk.

Lykkes det ikke idrætten at holde orden i eget hus, har vi som politikere to muligheder: enten at kriminalisere stofferne eller fratage misbrugerforbundene offentlig støtte. Men som nævnt regner jeg bestemt med, at idrætten vil og kan holde orden i eget hus.

Lovforslaget er en genfremsættelse med mindre ændringer, bl.a. en ny overskrift. Jeg forstår, at skatteministeren og den nye kulturminister har set velvilligt på Socialdemokratiets ændringsforslag fra i foråret, og det er jeg glad for. De 2 ministre skulle nok have taget hele ændringsforslaget med.

Som lovforslaget ser ud nu, er fordelingen af midlerne til Danmarks Olympiske Komité og Team Danmark ikke helt tilfredsstillende, men jeg er sikker på, at udvalgsarbejdet vil give en god løsning også på det problem.

Kulturministeren vil sikkert også sørge for et ændringsforslag med hensyn til Dansk Ungdoms Fællesråd; det lovede ministeren jo i et brev af 1. september til Finansudvalgets formand.

Vanførefonden indførte lotto i Danmark for at skaffe penge til denne organisations arbejde, og derfor synes jeg, at denne organisation også burde nævnes i bemærkningerne til lovforslaget, hvor kompensationsordninger til organisationer med humanitære formål er omtalt.

At forskellige ministerier vil have en blankocheck fra tipsmidlerne til administration af fordelingsordningerne, vil nok være for meget elastik at give. Jeg har i hvert fald behov for at vide, hvad det drejer sig om eksakt af penge eller normerede stillinger.